

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 27. szám.

Junius hó 30.

Péter és Pál-napja

Szent Péter és Szent Pál apostolok emlékezte június 29-én parancsolt ünnep, amelyet a két apostolfejedelem tiszteletére rendelt az anyaszentegyház. Ez az ünnep jelképezi Péter apostol csodálatos hitét és Pál apostol Krisztus iránti lobogó szeretetét.

Péter Simon volt azelőtt és szegény, alázatos halász. Pál pedig Saul volt, büszke, gőgös római centurió (százados), aki halálra üldözte a Názárethi tanítványait, hogy a nyomát is eltüntesse a hívő és alázatos kereszténységnek. De megtért, amikor az égi világosságot látta, lováról a porba hullott s Krisztus szavát hallotta:

— Saul, Saul! Miért üldözöl te engem?

És Péter, az egyszerű halász, lett a hit, a szilárd köszikla, amelyre Krisztus az anyaszentegyházat alapította, Pál apostol pedig az égisz lobogó szeretet, amely az isteni megértést a földre varázsolta.

Krisztus születése után 67-ben Rómában szenvedtek vértanuhalált egy napon és egyszerre. A zsarnok, aki életüket vétette, azt gondolta, hogy halálos csapást mér a keresztény hitre, ha Pétert, az első római püspököt, keresztre feszítetteti, s elpusztítja a szeretetet, ha Pált, a szívek megértésének soha utól nem ért hirdetőjét, vérpadra viteti.

De nem úgy történt. A két apostolfejedelem vértanúsága csodálatos erőt kölcsönzött az elnyomott keresztényeknek s kiinduló pontja lett a keresztény gondolat világhatalmának, amely meg is valósult.

Emlékük, tiszteletük, ünnepük jelentősége ma, a két évezred távlatában mindinkább fokozódik s Péter-Pál ünnepe a meg nem alkuvó szeretet jelképévé dicsőült világszerte.

Nincs azonban az öt földrésznek még egy helye, ahol e nap egyházi jelentőségét a szent nemzeti hagyományok tisztelete úgy körülölelné és

felmagasztosítaná, mint a mi ezeréves hazánkban. Péter-Pál ünnepe a magyar aratás kezdete. Ha forró hőség előbb beérleli is a magyar rónák búzáját, ha fagy és jégverés hátráltatja is bizonyos idővel, ezt a napot tartják a magyar aratás megnyitó ünnepének.

Vannak más népeknek is ilyen jelképes napjaik. A japánok szent időnek tartják a cseresznyeérett. A kínaiaknál a rizs aratása vallásos ünnepély. A Nilus-melléki fellah (földmívelő) áldozatot mutat be, mielőtt a datolyát szüreteli. Mindezeknek a pogány ünnepeknek azonban fokozott jelentősége található fel a mi Péter-Pál-ünnepünkben.

Nézzetek szét, küzdő magyarok, aratás kezdetén a búzát ontó magyar mezőkönt! Nézzetek szét és éledjen bennetek Szent Péter rendíthetetlen hite és lobogjon szívetekben az igazságos Isten trónusáig Szent Pál magasztos és megértő emberszeretete!

Hiába itélték halálra a magyar föld szent termékét, az acélos búzát, az a magyar életerőt, elmulthatatlanságot, boldogulást jelképezi minden földi zsarnoksággal szemben az idők végtelenségéig. Széttéphette ezt a földet az elvakult gyűlölet, rabságba hajthatta dolgos népét az olthatatlan bosszuvágy. Elvehette ércét, sóját, hegyét, bányáját, fáját a feneketlen kapzsiság. Gunyoson napirendre térhet a haza ezeréves hősi multja fellett is.

Nem lehet mégsem igaza! Sohasem lehet igaza! Nincs és nem lesz igaza mindaddig, amíg a búzatermő magyar rónákat a magyar eke hasítja s termését a magyar kasza aratja le!

Nézzetek a magyar mező szívós és elszánt katonáját, a magyar földművest, amikor kaszával kezében a gabonatábla fölé hajol, hogy learassa. Hogy a kenyeret, az életet biztosítsa minden igaz magyarnak. Figyeljétek a hitet, amely arcáról a földje felé

A legszentebb magyar munka

sugárzik, s a szeretetet, amely annak minden rögét végig simogatja.

Nem ünnepi hangulat ömlik-e át az egész csonka országban, minden sziven, minden lelken és akaraton?

Igen. A magyar aratás a magyar élet, a magyar boldogulás, a legszentebb magyar munka diadala. *A minden évben megújuló honfoglalás. A kemény és meg nem alkuvó szembenézés azokkal, akik a magyar életrel valószínűleg tagadót.*

Boruljatok le e napon a szent magyar földre, s forró bizalommal öleljétek magatokhoz a magyar föld őseréjének szent kalaszát. Lelketekben Szent Péter hite, szívetekben Szent Pál szeretete gyuljon fel.

Egyesüljétek a magyar föld megbecsülésében, s akkor eljön nemsokára a nagy magyar aratás is. *Ami több lesz minden eddig valónál, mert a magyar élet teljesülése lesz...*

MÉZES JÁNOS

A Kormányzó Ur születésnapja ünnepsége

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur 67. születésnapja alkalmából június hó 18-án, 9 órakor ünnepi szentmise volt a fővárosi várbeli Kapisztrán Jánosról elnevezett helyorségi templomban. A misén a kormány képviselőiben Antai István igazságügyi és bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár jelent meg, a honvédség részéről pedig vitéz Shroy István gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, vitéz Somkuthy József altábornagy, vezérkari főnök, a felsőház, a képviselőház, a főváros képviselői, továbbá a különböző fegyvernemek tisztai és legénységi állományai küldöttségileg. Az ünnepi szentmisét vitéz Hász István tábori püspök pontifikálta fényes papi segédlettel. Az ünnepi Istentisztelet a Himnusz énekülésével ért véget.

Ugyancsak ünnepi Istentisztelet tartottak a Kormányzó Ur születésnapja alkalmából a Szabó József-utcai református egyetemes székházban. A katonai és polgári előkelőségek élén megjelent Tahy László dr. miniszterelnökségi államtitkár. A szent szolgálatot vitéz Bátorkeszy Kiss Sándor tábori alesperes vezette.

A Kormányzó Ur születésnapját az ország különböző városaiban és helységeiben is nagy lelkesedéssel ünnepelték meg. Így Pécsen, Nyíregyházán, Békéscsabán, Sopronban, Szegeden és Székesfehérvárott az összes felekezetek templomaiban ünnepélyes Istentiszteletet tartottak.

Csak jöjjön az új stílus

Gömbös Gyula miniszterelnök a felsőház június hó 21-iki, pénteki ülésén, az 1935—36. évi állami költségvetés tárgyalása során válaszolt a felsőházi tagok felszólalásaira. Beszédében körülbelül azokat a megállapításokat fejtegette, amelyeket képviselőházi beszédében is hangoztatott. Mindezek ellenére is ez a beszéd más volt s az uszjerüség frissességével hatott. A miniszterelnök katonas és hutározott felszólalásának két kiemelkedő és a legszelebb körökben helyesléssel fogadott pontja ragadta meg a figyelmünket. Az első a liberalizmus levitelt álláspontjának hangsúlyozása, a második a szociáldemokrata munkástömegek hazafias és nemzeti alapra helyezkedése. Uj politikát, új módszereket, új politikai stílust hangoztatott a miniszterelnök, amelyre a szerves fejlődés szempontjából van elengedhetetlen szükség. S ha ez az új stílus a munkásságot valóban ki akarja emelni a marxi szocializmus karjai közül, akkor azzal a politikai irányzattal is számolnia kell, amelyiknek köszönhető volt az, hogy a magyar munkásokat el lehetett tántorítani a nemzeti eszme mellől. Nincs és nem lehet érv annak a tagadására, hogy a liberalizmus által dédelgetett nemzetközi nagytöke termelte ki a nemzetközi szocializmust, mint a fény az árnyéket. S ha az okozatot meg akarjuk szüntetni, az okozóval is törődnünk kell. A munkáskérdés hazafias megoldása nemcsak egy társadalmi osztály érdeke, hanem az egész nemzeté. *Annak keresztülvitelét senki meg nem akaszthatja. Legkevésbé azok, akik eddig előnyét élvezték annak, hogy a magyar munkás boldogulni nem tudott. Csak jöjjön az új stílus!*

BELPOLITIKA

Képviselőház.

A képviselőház június hó 17-iki ülésén elfogadták a 33-as országos bizottság továbbmüködéséről szóló javaslatot, majd a közmunkák céljaira szolgáló 15 millió pengő felhasználásáról szóló javaslatot tárgyalták. A Ház rövid vita után ezt a javaslatot is megszavazta. Ezután az oktatófilmek nemzetközi forgalmának megkönnyítéséről szóló genfi egyezmény tárgyalása került sorra.

A június hó 18-iki ülésen Sztranyavszky Sándor elnök megemlékezett a Kormányzó Ur születésnapjáról; Gömbös Gyula miniszterelnök betejesztette a légvédelemről szóló törvényjavaslatot; majd elfogadták az oktatófilmek nemzetközi forgalmának megkönnyítéséről, továbbá az olasz-magyar, lengyel-magyar és magyar-osztrák kulturális egyezmény megkötéséről szóló javaslatokat. Ezután a Ház a filmmagyarosító tör-

vényjavaslattal foglalkozott, amelynek az a lényege, hogy módot nyujt az idegennyelvű filmek szövegének a vetítéssel egyidőben történő magyar nyelvű közvetítéséhez.

A június hó 19-iki ülésen Kozma Miklós belügyminiszter felszólalása után elfogadták a filmmagyarosító törvényjavaslatot és néhány kisebb javaslatot.

A Ház június hó 20-án, 21-én, 22-én és 23-án nem tartott ülést.

A június hó 24-iki ülésen az 1935—36. évi zárszámadásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter felszólalása után a Ház a javaslatot elfogadta és a kormánynak a felmentvényt megadta.

Felsőház.

A felsőház június hó 18-án kezdte meg az 1935/36. évi állami költségvetés tárgyalását. A vita során Károlyi Gyula gróf volt miniszterelnök helyesléssel emlékezett meg a kormány sokirányú célkitűzéseiről és lényegtelennek mondotta, hogy ezeket a kérdéseket határidőre megoldják-e vagy sem; lényeg csak az, hogy a reformintézkedések helyesek, jók és üdvösök legyenek. Baltazar Dezső elismeréssel szólott Gömbös Gyula bölcs mérsékletéről a külpolitikai kérdések terén és a kormány belpolitikájának legfőbb érdeméül azt tudja be, hogy a lejusított nemzetnek visszaadta a jobb jövő iránti reményét.

A június hó 19-iki ülésen Balogh Jenő azt hangoztatta, hogy nem szabad félni a haladástól, mert az a nemzet, amelyik nem akar haladni, elpusztul. Láng Lajos a hadikölcsönök valorizációját sürgette.

A június hó 21-iki ülésen Gömbös Gyula miniszterelnök válaszolt a vita során elhangzott kijelentésekre. *(A miniszterelnök beszédét lapunk más helyén méltatjuk A szerkesztő.)*

A felsőház tagjai a költségvetést széleskörű vita és Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter felszólalása után elfogadták.

Törvényjavaslat a légi védelemről.

Gömbös Gyula miniszterelnök mint honvédelmi miniszter az elmúlt héten betejesztette a képviselőházban a légi védelemről szóló törvényjavaslatot. A békeszerződés okozta mai védtelen helyzetünkben, amikor saját légi erők híjján ellenséges légi támadásokkal szemben a megtorlás hatásos fegyverével nem élhetünk, ez a törvény fokozott fontosságú, mert megnyitja a ma még egyedül járható utat a trianoni Magyarország épségének és legszentebb javainak hatásos oltalmára.

Mint egészen természetes és mint külföldön már mindenhol meg is történik, ez a törvény a magyar nemzet minden tagjára bizonyos kötelezettséget fog róni és fokozott áldo-

zatkézséget követel meg. Az e tén-
ren hozandó áldozatok és teljesi-
tendő munka azonban annál könnye-
nyebben lesz elviselhető, mert hiszen
mindenki tudja és átérzi, hogy ma,
amikor a biztos hátsó, frontmögötti
ország fogalma megszűnt, a légvéde-
lem megteremtésével és hathatós tá-
mogatásával a saját tüzhelyét, a sa-
ját és gyermekei életét és egészsé-
gét, a saját műhelyét és kenyéradó
munkahelyét közvetlenül védi.

A magyar légvédelmi törvény a
külföld ezirányu tapasztalatainak és
tanulmányainak felhasználásával ké-
szült, rövid kerettörvény a formája,
hogy rugalmasságával képesítse az
illetékeseket az időközben még sze-
rezhető tapasztalatok megfelelő érté-
kesítésével és az ország és lakosai
teherbíróképességének figyelembevételével a szükséges védelmet a lehet-
ően egyszerű, de legjobb és leggaz-
daságosabb módon biztosítani.

Fey osztrák miniszter látogatása Magyarországon

Fey osztrák szövetségi miniszter felesége társaságában június hó 17-én repülőgépen Budapestre érkezett. A mátyásföldi repülőtéren az osztrák követség vezetőin kívül a budapesti politikai és társadalmi élet előkelőségei fogadták az osztrák minisztert, aki szállóbeli lakosztályában fogadta a magyar sajtó képviselőit. A hírlapírók előtt tett nyilatkozatában ismételten hangsúlyozta Fey miniszter, hogy mindig örömmel jön Magyarországra, mert a magyarokat nemcsak szereti, hanem nagyrabecsüli is. Kiemelte, hogy politikai felfogása teljes mértékben

megegyezik Gömbös Gyula felfogásával és Ausztria, éppugy, mint Magyarország, nem támadó szándékkal követeli a katonai egyenjogúságot, hanem csakis azért, mert ebben a béke biztosítékát látja.

Június 18-án Fey miniszter előadást tartott a külügyi társaságban és előadásában az osztrák rendi alkotmány kiépítését ismertette.

Június hó 19-én az osztrák vendégek Hennem báró osztrák követ és felesége társaságában Kenderesre utaztak, ahol a Kormányzó ur villásreggelit adott Fey és kísérete számára.

VILÁGKRÓNIKA

Az angol-német tengerészeti megegyezés volt a kiemelkedő eseménye az elmúlt hét európai politikájának. A Vasárnap már legutóbbi számában megírta, hogy a francia politikusok aggodalommal, sőt rosszalással nézték az angol külügyminiszternek Ribbentrop német admirálissal folytatott tárgyalásait, a létrejött megegyezés pedig ugyyszólván márholnapra felborította az angol-francia jóviszonyt. Eden, az angol kormányának a népszövetségi ügyekkel foglalkozó minisztere, szükségesnek is tartotta, hogy a jóviszony helyreállítására Párisba utazzék. A hivatalos francia sajtó hangsúlyozza, hogy Laval és Eden tárgyalásai eredménnyel jártak és Eden kijelentette volna, hogy Anglia egyáltalában nem távozott el a stressai megállapodások irányából; ezzel szemben más francia sajtóorgánumok és politikusok véleménye szerint a régi egyetértést a francia és angol kormány között nem sikerült helyreállítani. Ugy látszik ezt bizonyítja az is, hogy Eden lord, aki Párisból Rómába utazott, elhatározta, hogy Rómából visszajövet ismét megszakítja útját Párisban és folytatja a félbemaradt tanácskozásokat.

Június hó 21-én fontos politikai esemény történt Belgrádban. A Jetics-kormány, a szerb diktatura kormánya, benyújtotta lemondását és Pál régensherceg Sztojadinovics eddigi pénzügyminisztert bízta meg az új kormány megalakításával. A diktatura nyilvánvalóan megbukott és az új kormányban tárcát kapnak a szlovén, horvát és bosnyák pártvezérek is. Belgrádi hírek szerint Jetics eddigi miniszterelnök, akinek a neve elválaszthatatlanul összeforrott a jugoszláv diktaturával, teljesen visszavonul a belpolitikai élettől és valószínűleg visszatér a diplomáciai szolgálatba. Azt mondják, hogy párisi követté való kinevezése küszöbön áll.

Pekingi táviratok szerint a japán és északkínai ellentétet sikerült elsimítani. Tiencinben tárgyalások in-

Schuschnig osztrák kancellár Tatán a szabadtéri operaelőadás megtekintésére indul

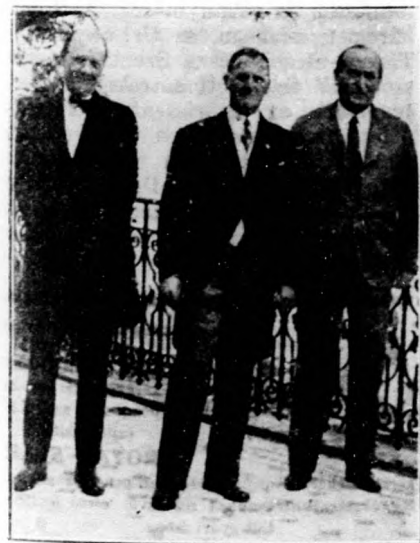
dultak meg a két fél között, ugyanekkor azonban Hayasi japán külügyminiszter ellen Mandzsuriában merényletet követtek el. Érdekes, hogy a kínai hadseregben igen sok orosz kiképzőtiszt működik.

Értesítés a Németországban tartózkodó magyar ifjakhoz!

Julius hó elsejétől 8-ig szabadságon lesztek, azután utazom Németországba. Az egyes helységekbe való érkezésemet előre fogom tudatni a környéken lakó fiukkal. Mindenkinek arra a címre írok, amelyen a Vasárnap-ot küldjük. Nagyon örülök, hogy mindnyájan jó egészségben vagytok és remélem, hogy ott nincs olyan borzasztó hőség, mint nálunk.

Üzenetek. Csepregi Antal: Soraidat kézhöz vettem és értesítelek, hogy a kívánt talajvizsgálati anyagokat nem kell innen küldeni, hiszen azokat Németországban gyártják. — Gaál Imre: Részletes leveledből látom, hogy mennyire jól tudod, mit jelent az, ha valakinek alkalma van látni és tapasztalni, mert Te nagyon helyesen, minden időt igyekszel hasznosan felhasználni. — Kroszko Mihály: Leveled minden sorából azt látom, hogy német házigazdád téged nagyon megszerethetett és azért halmoz el ajánlékokkal. Így jutalmazta a német gazda csendes viselkedésedet és bizonyára neki is nagy örömet szerezte, hogy komoly szorgalommal igyekszel minél több hasznos ismeretet szerezni. Mindnyájatokat szívélyesen üdvözöl a közeli viszontlátásig

Tölgyes István dr. igazgató

Fey osztrák miniszter

Hennem osztrák követ és Gömbös miniszterelnök társaságában Budapesten

Két millió métermázsával többet ígér ezidén a buza

A földművelésügyi minisztérium június hó 22-iki vetésjelentése első ízben nyújt számszerű becslést a főtermények várható eredményéről. A jelentés szerint a buza terméskilátása eddig közepesnek mondható; számszerűen kat.-holdankint országos átlagban 6.96 métermázsá, összesen 19,593.183 métermázsá buza-termés várható, 1,950.700 métermázsával több, mint tavaly.

A rozs terméskilátásai ezidőszert közepesek, számszerűen kat.-

holdankint országos átlagban 6.25 métermázsá, összesen pedig mintegy 6,808.000 métermázsá rozstermés várható, mintegy 615.000 mm-val több, mint a múlt esztendőben.

Az őszi és tavaszi árpa termés-kilátásai jó közepesek.

A zab közepes termést ígér.

A repce aratását részben már megkezdték. A várható termés 83.042 mm, ami 19.894 mm-val jobb a tavalyinál.

A római paktum nagy mértékben elősegítette a mezőgazdasági cikkek értékesítését

Jobb, a tavalyinál két pengővel magasabb buzaárakra van szükség

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya az elmúlt héten ülést tartott. Purgly Emil volt földművelésügyi miniszter felszólalásában foglalkozott az elmúlt év gazdasági eseményeivel és megállapította, hogy a római egyezmény életbeléptetése nagy mértékben elősegítette a magyar termények kivitelét, célszerű volna tehát az egyezményt más államokra is kiterjeszteni. A mai európai gazdasági viszonyok mellett a kötött gazdálkodási rendszert nem lehet megváltoztatni, viszont a mezőgazdaság érdeke, hogy meghallgassák, amikor egzisztenciális kérdéseiről döntenek. Károsnak tartja, hogy a német zsirkivittel kapcsolatosan figyelmen kívül hagyták a husfeleslegek elhelyezésének kérdését. Károsodás érte a gazdákat azzal is, hogy a dohány 30 százalékkal alacsonyabb áron kerül a jövedék birtokába. Nem tartja helyesnek, hogy a devizagazdálkodás és a pengő értékének megóvása terén olyan rendszert követnek, amelynek egyedül a gazdaságszakszemélyiség viseli a terheit. Az érdekképviseleti reformmal kapcsolatban kifejtette, hogy szabad alapon létrejött érdekképviseletekre van szüksége az országnak, de a kormánynak is és nem lehet megakadályozni, hogy önálló, független emberek ne társulhasanak érdekeik megvédésére.

Buday Barna a gazdasági tanácsadás megszervezéséről számolt be, majd Mutschenbacher Emil dr. igazgató a mezőgazdasági helyzetet ismertette. A külkereskedelmi forgalom terén javulás mutatkozik. Legnagyobb a javulás Olaszországgal szemben és a római paktumtól várt előnyök már teljes mértékben érvényesülnek. Ausz-

triával szemben nem lehet ugyanezt mondani. A földművelésügyi miniszter nyilatkozata szerint a mennyiségi elhelyezés tekintetében a tavalyinál is jobb helyzetbe kerülünk, viszont a tavalyi áraknál magasabb árakra van szükség. A gazdaadósságok rendezése a kormány ígéréte szerint még a nyáron ideiglenes formában megtörténik.

Több felszólalás után Rothmeyer főtitkár ismertette az ásványolaj és a szén kérdését. A kereskedelmi kormányzat megengedte, hogy a benzint mint készáru hozhassák be külföldről és valószínű, hogy az árakat sikerül 40 fillérre leszorítani. Végül Károly dr. szerint a tavalyi buzaárakat két pengővel kellene felemelni, hogy a mezőgazdasági termelés jövedelmezősége biztosítható legyen. Végül Fabriczius Endre dr. igazgató a dohánytermesztési bizottság javaslatait ismertette.

2300 vagon hagymát exportált Makó és vidéke

Makón és környékén hetekkel ez előtt már elfogyott az utolsó darab hagyma is és a multévi termésből közel 2300 vagon került kivitelre, ebből Anglia 901, Németország 778 vagonot vásárolt. A Makói Hagymakiviteli Egyesülés ellenőrző bizottsága most kezdte meg a termelőknek járó nyereségviszátérítés folyósítását. 106 ezer pengő áll erre a célra rendelkezésre és ebből az összegből elsősorban azok a hagymatermelők részesednek, akik a kampány során öt pengő alatt adták át hagymatermésüket az Egyesülésnek.

Az új gazdasági évre vonatkozó tár-

gyalások a napokban a termelői és kereskedői érdekeltségek között megindultak és a megbeszélésen képviseltette magát a Külkereskedelmi Hivatal is, amelynek jelentős része van abban, hogy az értékesítés munkáját sikerült a termelői érdekeknek megfelelően rendezni. A tárgyalások során az érdekeltek elvben a szabadforgalom mellett foglaltak állást, a gyakorlatban azonban a szervezett egykézrendszert tartják továbbra is szükségesnek. Hivatalos helyen nem történt még döntés abban a kérdésben, hogy a jövő évi hagymaértékesítés lebonyolítása milyen rendszer szerint fog történni, nem kétséges azonban, hogy az eddigi tapasztalatok alapján és a felmerült nehézségek áthidalásával illetékes helyen is a szervezett értékesítés mellett foglalnak állást.

Az urnapi körmenet

A budapesti urnapi körmenet a Kormányzó Ur képviselőjének, a kormány és a hivatalos hatóságoknak részvételével ünnepélyes külsőségek között zajlott le június hó 20-án. A körmenetet Serédi Jusztinián dr. bíborkor-hercegprímás vezette. A körmenet utvonalan a házakat zászlók, drapériák és virágok ékesítették és már a kora reggeli órákban gyülekeztek a körmenetre az iskolák és a különböző egyesületek. A Kormányzó Ur képviseletében megjelent Hóman Bálint kultuszminiszteren kívül résztvettek még a körmeneten Angelo Rotta dr. pápai nuncius, József és József Ferenc királyi hercegek, Augusztia királyi hercegasszony és Magdolna királyi hercegnő, a felsőház képviseletében Széchenyi Bertalan gróf, a képviselőház részéről Kornis Gyula alelnök, a kormány képviseletében Kozma Miklós belügyminiszter és sokan mások. A Szentháromság-utcában, az Uri-utcában, a Tárnok-utcában és a Szentháromszobornál felállított sátraknál a hercegprímás az Oltárszentséggel megáldotta a körmenetben résztvevőket. Ezután a templomba tért vissza a körmenet, ahol Te Deum fejezte be az egyházi szertartást, amelynek végső akkordja a Himnusz eléneklése volt.

40 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION
kerékpárokat havi 20 pengős és saját készítésű kintő

ROYAL STAR

kerékpárokat 180 pengőért havi 16 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket rendkívül olcsó leszállított gyári áron.

Láng Jakab és fia kerékpár-
nagykereskedés
Budapest, József-körút 41. sz.

Kérjen ingyen nagy képes árjegyzéket!

A Németországban járt magyar gazdák tanulmányutja Békéscsabán és Bánkúton

Régi tervet valósított meg a *Faluszövetség*, mikor elhatározta, hogy az ország különböző vidékén lakó és a Szövetség csereakciója révén Németországban járt magyar gazdái-fjakat tanulmányut keretében találkozássra hívja össze. Az első tanulmányutat a múlt héten rendezte és annak keretében megtekintették *Békéscsaba* város nevezetességeit és onnan átmentek csoportosan *József királyi herceg bánkúti uradalmába*.

A tanulmányi kirándulások akkor értékesek, ha aránylag rövid idő alatt sokat lehet látni, tapasztalni és nem kerül sokba. Békéscsaba gazdaközönsége vendégül látta a környékbeli vármegyékből jövő fiatal gazdákat és így a szállás és ellátás biztosítva volt. Vasárnap, június hó 16-án délután gyülekeztek a volt csereifjak a békéscsabai kisgazdaegylet épületében és vacsorára már mindenki vendéglátó házigazdájának kedves családi körébe volt meghíva. Mintegy negyven volt csereifju gyűlt össze és sokan voltak, akik nyolc-tíz éve nem látták egymást. A tanulmányut másnap június hó 17-én, hétfőn reggel kezdődött azzal, hogy a résztvevők először megnézték a békéscsabai országos állatvásárt s utána 9 óra táiban a kisgazdaegylet székházából indulva, kimentek az öntözőrét megtekintésére. A 177 kat. hold rét valamikor alig hozott termést, most azonban az öntözés bevezetésével több mint 30 métermázsas elsőrendű szénát hoz egy hold rét évenként. *Zahorán* Pál városi intéző részletesen ismertette az öntözőberendezés lényegét, valamint számos adatot sorolt fel, hogy mennyibe kerül egy métermázsas széna előállítására. Közvetlen az öntözőrét mellett terülnek el a még bőségesebben öntözött rizsföldek. Ez a terület sokkal kisebb, mint az öntözőrét és kizárólag kísérleti célokat szolgál. A kísérletek beváltak. A nyert rizs kiváló minőségű és teljesen felveszi a versenyt a külföldivel. Nagyon helyesen jegezte meg *Zahorán* intéző, hogy még kísérletezni is csak ott lehet a vízzel, ahol valóban ingyen kapja az ember a vizet.

A délelőtt folyamán meglátogatta a társaság a felsőmezőgazdasági iskola gazdaságát, ezután a sertéshizlaló megtekintése következett. Ebéd után a gazdasági szakiskolát nézték meg, ahol az igazgató és a tanárikar vezetése mellett nagy érdeklődéssel szemlélhették azt a céltudatos munkát, amit a földmivelésügyi minisztérium iskolája végez. Ezután a Hangya-Szövetkezet központi tárházainak megtekintése következett, ahol *Szóó* János, a kirendeltség vezetője, részletesen ismertette, hogy milyen nagy vidék falusi Hangya-szövetkezeteit látja el a kirendeltség. A Han-

gya-központ a békéscsabai kerületet mintakörzetté fejleszti ki és éppen ezért nagy érdeklődéssel hallgatták a kiránduló csoport tagjai a kirendeltség vezetőjének részletes előadását.

Estére a kisgazdaegylet látta vacsorára vendégül a csoportot. A vacsorán megjelentek *Kovács* Pál elnök, *Veres* András és *Zsiros* Mihály alelnökök, dr. vitéz *Jánossy* Gyula polgármester, *Medovárszky* Mátyás h. polgármester, *Horváth* István adóügyi tanácsnok, *Zahorán* Pál városi intéző, dr. *Darok* József, a vármegyei gazdasági egyesület titkára, *Bagyinka* György gazdatitkár, *Szóó* János, a kirendeltség vezetője és sokan mások; a *Faluszövetség* részéről *Tölgyes* István dr. ügyvezető-igazgató, *Wieser* Béla titkár, az egyetemi ifjúság és az Országos Széchenyi Szövetség képviselőiben *Csiky* Zoltán, *Imre* József, *Pálffy* István, a Hangya Központ részéről *Tatay* Ferenc titkár. Meleg szavakkal üdvözölte vendéglátó házigazdánk nevében *Kovács* Pál elnök a tanulmányi kirándulás tagjait. Utána *Jánossy* Gyula polgármester a város közönségének üdvözlését tolmácsolta, *Tölgyes* István köszönetet mondott a szíves fogadtatásért és a kirándulás előkészítéséért. A gazdafjúság részéről *Iványi* István, a Széchenyi Szövetség képviselőiben pedig *Csiky* Zoltán szólaltak fel. *Tatay* Ferenc pedig élénk érdeklődés mellett bemutatta a Hangya-filmet.

Hétfőn hajnalban 4 óra után következett a kirándulás második része és elutazott a csoport Bánkútra. A József királyi herceg bánkúti uradalmának vezetősége részéről *Czechmeister* János és *Vertán* Leó intézők,

valamint *Toszt* József segédtsízt fogadták és az ottartózkodás ideje alatt vezették a társaságot. Az első ut az uradalom országos hírvé vezetőjének *Baross* László uradalmi felügyelő, gazdasági tanácsos által vezetett bánkúti buzanemesítő telephez vezetett, ahol a társaság kisebb csoportokba oszolta, nagy érdeklődéssel hallgatta az uradalom tisztviselője szakszerű magyarázatait. Örömmel állapították meg a résztvevők, hogy a bánkúti nemesített buzafajták kiváló ellenállóképességéről ez évben is meggyőződhetek, hiszen május elején, amikor ugylátszott, hogy még a buzavetések nagyrésze is a fagykár áldozata lesz, a bánkúti búzák tértek leggyorsabban magukhoz és szépen fejlődésnek indultak. A bánkúti tartózkodás ideje alatt megnéztük a gyapottermelési kísérleteket is. Majd egy nagyobb körut után, amelynek során bemutatásra került a különleges bánkúti trágyakezelés, a belső major megtekintésére került a sor és azután a társaságnak egyrésze elutazott, a másik részét pedig az uradalom látta ebédre vendégül. A délután folyamán utaztak el a volt csereifjak lakóhelyükre, és azzal az érzéssel váltak el, hogy legközelebb *Oroszházán* tartandó összejövetelen is részt fognak venni.

Hasznos és tanulságos volt a kirándulás, mert aránylag rövid idő alatt sok látnivaló akadt, de ezenkívül a régi baráti szálak újra összefonódtak, a Németországban töltött idők kedves emléke szorosabbra fűzte a volt csereifjak között a barátságot és örömmel állapítható meg, hogy az egykor külföldet járt gazdái-fjak nagyrésze ma mint fiatal gazda a szövetkezeti és gazdatársadalmi mozgalomban részt vesz és munkájával megbecsülést szerez, mert példaadásával másokat is haladásra ösztönöz.

TÖLGYES ISTVÁN dr.

Szép páros ugratás a budapesti lovasmérkőzésen
Dunyelszky Zsófia és vitéz Cseh Kálmán százados ugratása

Az olyan munkabér, amely a létminimum alatt van: kizsákmányolás, mondotta Gömbös Gyula miniszterelnök egy munkásküldöttség előtt

Gömbös Gyula miniszterelnök június hó 19-én a képviselőházban fogadta a pécsi bányászok küldöttségét, amely Brogly József országgyűlési képviselő vezetésével jelent meg előtte. A küldöttség memorandumot nyújtott át a miniszterelnöknek és előadta, hogy a munkabérek nemcsak hogy a létminimumot nem biztosítják a munkásságnak, hanem még eladósodásukat is előidézik.

Gömbös Gyula miniszterelnök igen nagy rokonérzettel fogadta a küldöttség kérését és kijelentette, hogy ügyüket megvizsgálhatja. Hangsúlyozta, hogy általában minden munkásügyet szívében visel. Arra kérte a bányamunkásságot, hogy kérdéseiket sztrájk

nélkül oldják meg, mert a sztrájk egyúttal a nemzet ellen való fellépés is. A munkabéreknek legalább a létminimumot biztosítaniok kell. Az olyan munkabér, amely a létminimum alatt van, voltaképpen egyenlő a munkabérek kizsákmányolásával. Szólt a miniszterelnök azután a tervezett érdekképviseleti reformról, amelynek keretében a vitás kérdéseket, a munkaadó és munkavállaló között tárgyi-ágos és független bírói fórum intézi majd el. Végezetül ismételtlen biztosította a küldöttséget arról, hogy a pécsi bányamunkásság helyzetét különös gonddal vizsgálja meg s mint minden munkásügyet, ezt is a magyar testvériség és sorsközösség szellemében kívánja megoldani.

állapítanunk, hogy ezt a fedezetet jelenleg előteremteni nem tudjuk. Ami a karitativ (segélyezési) összeget illeti, ez az összeg fel van véve a költségvetésbe és ezt az összeget igazságosan, pártatlanul és protekció nélkül osztjuk szét. Ez ma a helyzet.

A Ház a miniszter válaszát tudomásul vette.

Megnyílt a halasi Csipkeház

Országos ünnepség keretében avatták fel és adták át rendeltetésének június hó 23-án, vasárnap délből az ujonnan épült *Halasi Csipkeházat*. Az ünnepségen, amelynek fővédnöki tisztét a Kormányzóne vállalta, a kormány képviselőjében vitéz *Petneházy Antal* államtitkár jelent meg, *Fekete Imre* dr. polgármester ismertette a halasi csipke történetét. Vitéz *Petneházy Antal* államtitkár válasza után a csipkeházat átadták rendeltetésének.

Három hónap óta tartó szorgalmas munka után készült el a halasi *Csipkeház*, amely a magyar népművészetnek remekait tárja fel muzéális, de azért mégis közvetlen rendezésben. A berendezés munkáját *Mallász Gitta* és *Dallos Anna* iparművésznek végezték. Maga a ház is régi halasi háznak a mintája, muskátli díszíti a boltíves tornácokat és az első szoba: a *munkaterem*. Csoodásan szép, festett burorok, szöttek díszítik a szobát, amelynek sarkában buboskemence áll, körülötte gyékényfonatu karosszékek. Halasi pásztorok bicskával faragott gyertyatartói, régi falitükörök, halasi tálak, tányérok, korsók, butykosok díszítik gazdagon a falakat és egy nyitott boltíven keresztül a *vendégfogadó terembe* lép a látogató. Ennek a teremnek a burorai is ósrégi: halasi motívumok felhasználásával készültek. A következő szoba a vörös téglákkal kikövezett *fogadószo*, ahol halasi borok várják a kármentő mögött a vendégeket. A házban kiállított népművészeti remek, jórésztben a halasi családok kegyelettől őrizgetett emléktárgyai és a *Csipkeház* ünnepi megnyitójára nemcsak a *halasiak* bokrétás csoportjai vonultak fel a festői szép népi viseletben, hanem képviseltették magukat a *kunszentmiklósiak*, a *géderlaciak* és az *érsekesánádiak* is.

A halasi csipkevarróleányok munkájának gyümölcse: a *halasi csipke*, ezen a kiállításon újra országos érdeklődés központjába kerül, de tul ezen a *halasi csipke* hirneve tovább járja az egész világot, mert a külföldi újságírókat is megínvitálták a magyar népművészet parádés bemutatójára.

Nem időszerű most a hadikölcsönök valorizációjáról beszélni Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter álláspontja

A képviselőház június hó 19-iki ülésén *Kun Béla* interpellációt terjesztett elő a *hadikölcsönök valorizációja ügyében*. Az interpellációra *Fabinyi Tihamér* pénzügyminiszter nyomban válaszolt és többek közt a következő kijelentéseket tette:

— A hadikölcsön-kérdésnek érzelmi és erkölcsi oldalán kívül van egy anyagi oldala is, amely anyagi oldal több részre oszlik. Az egyik a szoros értelemben vett *valorizáció*, a másik a *karitativ segítés*, a harmadik és legfőbb kérdés, a döntő kérdés pedig az, hogy *honnan vegyük a fedezetet?* Mindezzel kapcsolatos az, hogy érkezett-e az ideje, vagy most van-e itt, ebben a költségvetésben a fedezet és a lehetőség e kérések teljesítésére?

— A világháború óta 18 év telt el, közben voltak költségvetések, amelyek nem deficitellen, hanem sokszázmillió bevételi felesleggel zárultak. Akkor a hadikölcsönt nem valorizálták. Már most lehet-e ettől a költségvetéstől a mai időpontban, egy közbejött világválság és egy rettenetes agrárválság közepette, hiszen elsősorban agrárország vagyunk, egy teljesen, katasztrofálisan leromlott agrárnívó mellett *rögtöni hatállyal követelni a hadikölcsönök valorizációját?* Erre ez a válaszom: *nem időszerű most a hadikölcsönök valorizációjáról beszé-*

ni. Ez olyan kérdés, amely szóba jöhet, ha a rendezésnek gazdasági és pénzügyi előfeltételei megvannak, de nem lehet ennek rendezését úgy odaállítani, hogy máról-holnapra meg tudjuk oldani 76 milliós deficit és 1800 millió pengőt meghaladó állami eladósodás mellett. Józanul kell beszélnünk, józanul kell igérnünk és azt, amit józanul igérünk, meg kell tartanunk és pedig záros határidőn belül.

— Ami a kérdés érzelmi részét illeti, bizony ez a *hadikölcsön becsületbeli adósság és bizony ennek a hadikölcsön-kérdésnek valamiféle megoldása nagyon kívánatos volna. És hozzátesszem még azt, hogy milyen megbecsülhetetlen előny volna ennek a kérdésnek rendezettsége egy más jövőbeli államhitel szempontjából. Mi tehát mindnyájan érezzük és nagyon fájónak, nagyon kellemetlennek érezzük ennek a kérdésnek erkölcsi, ennek a kérdésnek érzelmi oldalát.*

— Ami már most a fedezet előteremtését illeti, erre kénytelen vagyok kijelenteni, hogy *nincs itt ma az az idő, amikor elő tudnám teremteni a fedezetet. Azért kérem, hogy a kétségtelesen meglevő elkeseredettséget, a hadikölcsönnek ezt az egész érzelmi oldalát ne érezzük ki egy olyan időpontban, amikor, azt hiszen, hogy ha tárgyi-ágosak vagyunk, akkor meg kell*

Megvan a buzaegyezmény Olaszországgal

Villáni Frigyes báró római magyar követ és Mussolini olasz miniszterelnök aláírta a magyar-olasz vegyes bizottság legutóbbi ülészaka alkalmával kidolgozott szerződéseket.

Ezek szerint Olaszország az 1935—1936. gazdasági évben ismét átvesz egymillió métermázsa magyar búzát a tavaly megállapított áron és további egymillió mázsára opciót biztosít. A szerződések ezenkívül ujonnan szabályozzák a magyar-olasz fizetési forgalmat a június 20-ika után létrejött ügyletekből származó áruszállításokra vonatkozóan.

Az új kereskedelmi megállapodás igen nagy horderejű új búzatermésünk értékesítésére nézve. Bár az új búzatermés nagyobb lesz, mint a múlt évi, mégis leveszi az értékesítési gondjának egy részét a vállunk-

ról az új megállapodás, amely szerint Olaszország a jövő gazdasági évben is egymillió métermázsa magyar búzát vesz meg és további egymillió métermázására opciót biztosít magának. Még pedig a világgpiaci árakra való tekintet nélkül Olaszország tőlünk ezt a buzamennyiséget a múlt évben megállapított áron vásárolja meg, amely tudvalegőleg lényegesen felülmulta a világgpiaci árakat. Az új kereskedelmi szerződés létrejötté igazolja a kormány értékesítési és kiviteli politikáját. Minden kilátás megvan arra, hogy Ausztriával, Svájjal és Németországgal is hasonló szerkezetű megállapodásokat tudunk létesíteni a jövő évi búzaszállításokra vonatkozóan is úgy, hogy a minimális belföldi árak bevált rendszerét a jövő búzatermésére is fenn tudjuk tartani.

A klarissák temploma Pozsonyban

Háttérben a várkastély, amelyben valamikor a Hunyadiak székeltek

NAGYMAGYARORSZÁG KINCSEI

A trianoni békeparancsnak talán egyik legkiáltóbb igazságtalansága volt az, amely Pozsonyból, Nyugat-magyarország legnagyobb empóriumából, Bratislavát csinált. Kiáltó igazságtalanság volt ez az intézkedés, az indokolás pedig — amelyet természetesen a csehek terjesztettek a béketárgyalási bizottságok elé — hogy Pozsony szlovák város: szémszedett valótlanosság volt. Ha valaki csak egyszer is járt Pozsonyban, annak is feltűnt, hogy a zegzugos utcákon, éttermekben és kávéházakban csak magyar és német szót lehetett hallani, tótul Szlovákia fővárosában — ahogy a csehek Pozsonyt nevezik — ugyyszólván egyáltalában nem.

A történelem is megeafolja a csehek állításait. Pozsony városáról már Kálmán királyunk törvényeiben is szó van, de csak a XIII. század vége felé olvasunk először német bevándorlókról, ahogy az egykoru íráások nevezik: *hospitesekről*. A tótok beszívargása a város területére jóval későbbi keletű.

Éppen Pozsonyt, a magyar alkotmányos élet ősi fészket neveztek ki a csehek szlovák várossá! Azt a várost, ahol a régi országgyűléseket tartották, ahol a magyar rendek küzdöttek a Habsburgok beolvasztó törekvései ellen, ahol minden régi ház, minden régi emlékmű magyar történelmi levegőt lehel.

A város képe, a zegzugos utcák, a klarissák zárdája, az ősi koronázó templom és a város fölött az ősrégi pozsonyi vár, mind elválaszthatatlanul bevésődtek az egész magyarság lelkivilágába. Hiába szakították el

ezt a régi kultur-gócepontot az ország testétől, Pozsony magyar maradt.

E sorok írója hat-hét évvel ezelőtt járt utóljára Pozsonyban. Akkor már hosszú évek óta Bratislava volt a város neve, de a szállodában, a kávéházban, az üzletekben és az utcákon mindenütt magyar szó, vagy német beszéd fogadta. Tótul csak a hivatalokban hallott, valószínűleg

ott is csak azért, mert a kinevezett közhivatalnokoknak tótul vagy csehül kell beszélniök.

Az utcák nevét átkeresztelték, de az új cseh neveket a közönség nem ismeri, sőt nemcsak a közönség, de még a szolgálatot teljesítő rendőr sem. Mindenki csak a régi néven nevezi az utcákat, mintha ezzel is kifejezésre akarná juttatni azt, hogy a mai uralom, a mai világ egyáltalában nem végleges.

Egy „rendes” csimpánz

A londoni állatkert egyik csimpánza szorgalmasan segít ápolójának seperni

SZÖVETKEZETI ÉLET

Magyar kiküldöttek a bázeli szövetségi tanfolyamon

A Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége, amely egyesíti magában a művelt világ minden számbavehető szövetségi központját, július hó 13—27. napokon rendezi a szövetségi tisztviselők továbbképzésére szolgáló szövetségi tanfolyamát. Ez lesz a szövetségnek 14-ik hasonló tanfolyama, amely azért jelentős, mert a tanfolyam hallgatóinak alkalmuk nyílik megismerni a szövetségi mozgalom újabb fejlődését s azokat az irányelveket, célkitűzéseket, amelyek általánosságban, de országokként is, a szövetségi embereket foglalkoztatják.

Az idei bázeli tanfolyamnak két igen jelentős tárgycsoportja van. Az arra felkészült előadók foglalkozni fognak elsősorban a szövetségi nevelés minden számottevő kérdésével. Szóba kerül tehát az iskolai és iskolán kívüli szövetségi nevelés ügye s ezzel kapcsolatban természetesen a szövetségi propaganda (igehirdetés) minden elfogadható módja. A másik igen jelentős tárgya a tanfolyamnak a szövetségi értékesítés dolga. Ugy látszik az egész világon urrá lesz az a gondolat, hogy a termelők és fogyasztók közötti szoros kapcsolat megteremtésének legalkalmasabb módja a szövetségi értékesítés. Csakis a nem nyereszkes, nagy haszonra nem törekvő termelő és értékesítő szövetségek küszöbölhetik ki az árdarabítót, felesleges közvetítőket. Világszerte megindult tehát a mozgalom oly irányban, hogy egy a mezőgazdasági, mint az ipari termelői szövetségi alapon szervezzék meg és az egyes országok értékesítő szövetségei maguk is lehetőleg lépjenek egymással szoros kapcsolatba, úgy ahogy ezt a magyar szövetségi mozgalom vezetői már a világháború kitörése előtt több ízben javaslatba hozták a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége előtt.

A bázeli 14-ik nemzetközi szövetségi tanfolyamra a magyar szövetségi központok is küldenek hallgatókat. Az Országos Központi Hitelszövetkezet Wanke Gusztáv cégvezetőt, az elnöki osztály főnökét és Szilágyi László dr.-t, a központ hivatalos lapjának a szerkesztőjét küldte ki az idén. Résztvesz a tanfolyamon ezenkívül a „Hangya“ két fiatal főtisztviselője is.

Ezek a kiküldetések egyúttal valóságos tanulmányt jellegével bírnak. Bázeli, svájci város, igazi szövetségi hely. Székhelye a köztársaság elnökének s az állam ügyeit intéző szövetségi tanácsnak is. Itt van azonban a központja minden számottevő szövet-

kezeti szervezetnek is. Itt van a hitel-szövetkezetek központi bankja, itt a fogyasztószövetkezetek mintaszervei vezetés alatt álló központja, az A. C. V. (Allgemeiner Consumverein = Általános Fogyasztási Szövetkezet). Ennek a központnak a tulajdonában van a világ egyik legnagyobb cipőgyára, van külön hatalmas husüzeme, pincegazdasága, tejszövetkezeti központja, tíz kataszteri holdat elfoglaló hatalmas mezőgazdasági terménygyűjtő és feldolgozó telepe. Az A. C. V.-nek magában Bázelen közel másfélszáz fiókjára van. Fiókjai vannak az ország minden részében is, úgy hogy Svájc bolti forgalmának több mint egyharmadrészét az ottani fogyasztási szövetkezetek bonyolítják le, de országnak van abban is, hogy a svájci termelők mindig elfogadható áron tudják termékeiket a szövetségek segítségével értékesíteni. Hogy milyen erős Európa e legkisebb, de gazdaságilag igen erős országában a szövetségi szellem, arra a legjobb példa, hogy az A. C. V. alkalmazottai Bázeli városától alig egy közhajtásnyira szövetségi alapon egy egész községet létesítettek. Ennek a falunak a neve Freidorf (magyarul Szabadfalva). Akik látták Freidorfot, azt mondják, hogy valóságos mintaközség, amellel a legolcsóbb faluja Svájcnak. A „Vasárnap“ már irt róla

(Cs. Ö.)

NEMZETGAZDASÁG

Az angol sajtó elismerése Magyarország pénzügyi politikájára

Az angol sajtó a Népszövetség költségvetésének évi jelentésével foglalkozva, kiemeli, hogy a bizottság Magyarországot a jó adósok közé sorozta. A Times, Anglia legtekintélyesebb újságja, pénzügyi rovatában hosszú cikkben méltányolja Magyarország pénzügyi erőfeszítéseit és hangsúlyozza, hogy Magyarország az elmúlt év rossz termése és nehéz gazdasági viszonyai ellenére is eleget tett a külfölddel szemben pénzügyi kötelezettségeinek. A magyar kormány politikájának — írja a tekintélyes angol újság — sikerült a hitelezők jóindulatát az ország számára biztosítani. Minden józanul gondolkodó ember előtt nyilvánvaló ennek a megállapításnak a fontossága, amelynek előnyeit az ország később, a már kialakult és kissé javulóbb gazdasági viszonyok között fogja élvezni.

Felfüggesztették a benzinvámokat. Az ország gazdasági közvéleményét már hetek óta foglalkoztatja az ásványolaj-kartel árdiktatúrájának a kérdése. A kormány most erélyes intézkedésre szánta el magát és meg-

engedte a benzin vámentes behozatalát, egyben azonban behozatali engedélyhez kötötte ennek a fontos iparcikknek a bevitelét az ország területére.

A természértékesítés múlt évi eredménye bevált. A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi teljes ülésén a természértékesítés kérdésével is foglalkoztak. Székely Artur dr. kamarai főtisztár a múlt évi természértékesítés tárgyában tartott előadást és megállapította, hogy a múlt esztendőben bevezetett rendszer teljes mértékben bevált és azzal egy a termelő, mint a kereskedők meg lehetnek elégedve.

Két borzalmas autókatasztrófa

Június hó 22-én Debrecen határában szörnyű autókatasztrófa történt. Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő hatalmas hathengeres kocsija nekirohant egy kilométerkönek, majd egy eperfának és izzé-porrá tört. A kocsi 130 kilométeres sebességgel haladt az országúton, amikor a vezető, Nagy Dezső soffőr véletlenül félrerántotta a kormányt és a hátsó kerék az árokba került. A soffőr azonnal meghalt, Bányász Béla 38 éves elektroműszerész olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy mire a klinikára szállították, meghalt. Tóth József 23 éves soffőr, valamint Tapoleai Pál 27 éves soffőr esonttorést, bordatorést és súlyos sérüléseket szenvedtek. A szerencsétlenség színhelyétől tíz méterre állott Szilágyi Jánosné 43 éves hajduszboszolói földművesasszony, akinek az autó lerepülő lámpája eltörte a medencecsontját, úgy hogy őt is életveszélyes állapotban hozták a debreceni klinikára. Tizenkét éves kislia, Szilágyi János az autó szétrepülő darabjaitól esonttorést szenvedett. — Másnap Pilisvörösvár határában történt egy hasonlóan súlyos autókatasztrófa, amelynek következtében Henry Gouyon francia hirlapíró felesége és sógornője: Bachane Mararieux életüket veszítették, hatan pedig súlyosan megsebesültek. A katasztrófa oka az volt, hogy két szembejövő autó meg akart előzni egy falusi szekeret és eközben egymásnak rontottak.

ADAS-VÉTEL:

Vennék használt, de jókarban lévő bármilyen gyártmányu és nagyságu szőlőprést és zuzót; ár, gyártmány, nagyság és állapot megjelölését kérem. Cim: Jakabffy János, Zalaszentjakab, Zala-megye.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Évről-évre csökken a dohánykertészek jövedelme.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület egyik legutóbbi bizottsági ülésén Puskás Károly gazdasági akadémiai tanár előadást tartott a *dohánykertészek kereseti viszonyairól*. Megállapította, hogy a dohánykertészes családok száma 8094, összesen 42.350 családdal. A kertészek részesedése átlagosan a beváltási összeg 40—50 százaléka körül mozgott. A dohánykertészek dohányból eredő bevétele családonként 1931-ben átlagosan 1040 pengő, 1932-ben 845 pengő és 1933-ban 431 pengő volt. Ezek a számok azt igazolják, hogy a dohánykertészet jövedelme évről-évre csökken.

Sváje esőkenteni akarja sertésállományát

Sváje sertésállománya jelenleg kerek 1 millió darab. Minthogy ez a szám a takarmányfélék csökkent mennyisége következtében túlmagasnak látszik, illetékes helyen a *sertésállomány csökkentésének gondolatával* foglalkoznak, amelyre vonatkozóan már folynak is a megfelelő törvényjavaslat előkészítő munkálatai. Szopósmalac-tenyésztést csak mezőgazdasággal foglalkozó üzemeknek engednek. A tenyésztő- és hizlalóüzemek nem növelhetik állományukat. Új sertésállomány-telepeket nem engedélyeznek. A borjúkat kizárólag teljességgel lehet fölnevelni és a borjúhizlaláshoz is tisztán csak teljességgel használható fel az új törvényjavaslat szerint.

Nemzetközi méhészkongresszust rendeznek augusztusban Budapesten

A Magyar Méhészegyesületek Országos Szövetsége Budapesten augusztus 17-től kezdődően közép-európai méhészkongresszust tart, amelyre a szövetség meghívta Ausztriát, Bulgáriát, Csehszlovákiát, Jugoszláviát, Lengyelországot, Németországot, Olaszországot, Romániát és Svájcot. A kongresszuson tárgyalásra kerülnek a méhésztársadalom időszeri kérdései és a külföldi államok kiküldöttelei számára kirándulásokat is rendeznek. A kongresszuson tárgyalásra kerül az *egységes európai méhésztörvény megszerkesztésének kérdése* és megvitatásra kerülnek a méhbetegségek is.

A német kisállattenyésztők Magyarországon

A német Kisállattenyésztők Birodalmi Szövetsége a baromfi-, galamb-, házi-nyul-, selyem-, méh- és kecsketenyésztés tanulmányozására kirándulást rendezett Magyarországra. A társaságot a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete fogadta úgy a maga, mint a vonatkozó kisállattenyésztők egyesületek nevében. Folyó hó 20-án az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nagytermében díszlélte a német vendégeket, majd ismertette a magyar kisállattenyésztés mai helyzetét. Filler, a németek elnöke lelkes szavakkal mondott köszönetet a szíves fogadtatásért és hosszabb beszédben ismertette a német kisállattenyésztést, valamint annak helyzetét. Az előadások meghallgatása után a Mezőgazdasági Múzeumot tekintették meg a vendégek, ahol különösen a selyemtenyésztési ügyek iránt érdek-

lődtek. 21-én a gödöllői Baromfitenyésztő Szakiskolát és a méhészeti gazdaságot tekintették meg, 22-én pedig a főváros üzemait szemléltek meg.

Kedvezményes fehér vetőburgonya kapható

A Növénytermelési Hivatal gazdák részére fojtott ujburgonya termeléséhez hűtőházban eltarított, főképpen *fehér vetőburgonyát* oszt ki. A vételár zsákkal együtt métermázsánként a következő: a fehér burgonya nyolc pengő, a piros burgonya kilenc pengő. Ezt az összeget a hivatal a jövő év tavaszáig kamatmentesen hitelezi. Igényelni egyenként vagy csoportosan a községi előjáróság útján lehet. Az igénylések a Növénytermelési Hivatalhoz (Budapest, V., Földművelésügyi Minisztérium) küldendők be. Egy holdra körülbelül 10 mázsa szükséges.

Méhészeti tanfolyam Kaposvárott.

A Somogy megyei Központi Méhészeti Egyesület Kaposvárott, a Németh István-utca 14. szám alatti egyesületi helyiségben augusztus 8-iki kezdettel, mintegy 14 nap tartamu méhészeti tanfolyamot rendez. A tanfolyamon való részvétel díjmentes, azon nők és férfiak, társadalmi állásra vagy polgári foglalkozásra való tekintet nélkül résztvehetnek. A tanfolyamra való jelentkezéskor 1 pengő beíratási díjat kell lefizetni. A tanfolyamra való jelentkezést akár személyesen, akár levélben, július hó 31-ig Marity Lajos egyesületi titkár (Kaposvár, Nádor-u. 13. szám alatt) fogad el. A tanfolyam vidéki hallgatóinak Kaposváron lakásról és ellátásról maguknak kell gondoskodni, kivánságunkra azonban az egyesületi titkár ebben is segítséget nyújt.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Hogy készít szénát a német gazda?

A német kisgazda takarmányozásának gerincét a *lucerna* alkotja, mint a legbővebben termő és tápanyagokban leggazdagabb szálás takarmány. A lucerna egymaga a szántóföld negyedrészt foglalja el. A német gazda kisebb területen termel még: *lóherét, baltacimet, őszi repce és bükkönyös keveréket, biborherét, zabosbükkönnyt és csalamádét*. Ez utóbbiakat — a lóhere kivételével — mind zöldtakarmányozásra használja fel és főleg a lucerna pótlására és csak mint kiegészítő takarmánynövények szerepelnek. Például a legelső tavaszi zöldtakarmány az őszi repce és utána az őszi bükkönyös keverék. A már felhasznált őszi és tavaszi keverékek tarlóját megtrágyázza, trágyával megöntözi, nyomban felszántja és ide veti a csalamádéját.

A szénakészítés itt sokkal nehezebb feladat, mint Magyarországon, mert itt hűvösebb az éghajlat és több az eső. Márpedig ezek közül egyik sem kedvez a szénakészítésnek. Mivel a széna a szárítás alatt veszít a tápanyagaiból, azonkívül sok levél lepereg, ezért a német kisgazda a széna készítésénél oly eljárást követ, hogy ezeket a veszteségeket a legkisebbre csökkentse. A szénáját rendben, vagy erre a célra szerkesztett állványokon szárítja, aszerint, hogy milyen az időjárás. Jelenleg nagyon sok széna szárad állványokon, mert most sok eső jár. Kétféle állványt használnak itt. Az egyszerűbb a háromlábú, azaz három erős, 2—2.5 méter hosszú oszlop felállítva, a felső végük egybeerősítve, az alsó végük egymástól körülbelül 2 méterre szétterpesztve, hogy jól megtámaszkodjék. Tehát most az állvány egy háromoldalú

gula vázára hasonlít és most mindhárom oldalra vízszintesen, a földtől mintegy 80 cm magasra, egy-egy 2.5 méter hosszú, az előbbieknél már vékonyabb rudat erősítenek és már kész az állvány. A második állvány éppen olyan, mint egy háznak a felső váza. Ezeket az állványokat kint a lucernatáblán szükség szerinti távolságokra helyezik el, a már előzőleg géppel lekaszált rendek között. Most pedig a jól megfonnyadt lucernát ezekre az állványokra rakják és pedig úgy, hogy az eső arról gyorsan lefolyhasson. Így szárad ez

Ílyen a tengerfenék ezer méter mélységben

Egy amerikai tudósnak sikerült buvárharranggal ezer méterre leereszkednie és ott fényképfelvételeket készíteni

a következő kaszálig és pedig veszteségmentesen zöld színre és illatosra. A tetővázszerű állvány tökéletesebb, mert ezen a széna egyenletesebben van elosztva és belül is jobban szellőzik. Egyetlen hátránya az, hogy elkészítéséhez sok faanyag szükséges.

A német kisgazda másik szárítási módja a renden való szárítás. Ha a lucernarendek jól megfonnyadtak, megforgatja azokat, amikor pedig így félig megszáradtak, tehát mielőtt a levél peregne, vállhegynyi rakásokba felgyűjti és így hagyja azt kiszáradni. Ha kiszáradt, azonnal hordja is már a pajtába. Ezekből a rakásokból, melyeknek tömege száradás alatt egybefogózdott, egyet villájára surva, a földről rakja meg kocsiját. A kocsin csak egy gyerek van, aki tapossa a takarmányt. Így a lucernaszéna nem kuszálódik, nem törődik a lerakásnál és minden rakás egyben marad. Az utóerjedés a pajtában történik meg.

A német gazda szénakészítési módját magyar gazdatársaim figyelembe ajánlom.

Marköhlitz (Németország).

B. Horváth Gyula.
aranykalászos gazda.

A kukacos cseresznye

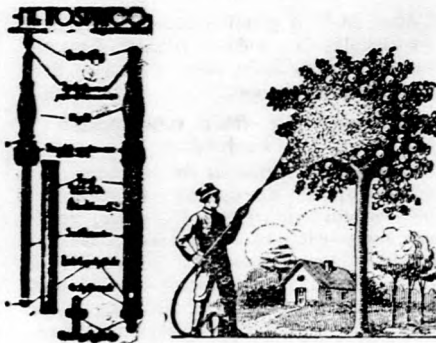
természetesen undort kelt az emberben s így nem lehet csodálni, ha bizonyos vidék cseresznyetermését a fogyasztók nem szívesen vásárolják. Pedig alig van ember, ki a cseresznyét ne szeretné!

A cseresznye kukacos voltának oktanával, a féreg fejlődési menetével már régen tisztában vagyunk.

A cseresznyében élő „kukac” tulajdonképpen egy apró légy: a cseresznyelégység petéjéből fejlődik ki. A cseresznyelégység báb alakban a talaj felső rétegében telel át. Tavasz eléréskor a bából kibúvik a légy, mely a cseresznyevirág termőjére petézik. Az ide rakott petéből kikelő „nyü” a fejlődő cseresznyében táplálkozik és növekszik. Ha a nyü a gyümölcs teljes megérése után a szabadba jut, a földben bábbá alakul. E bábakból nemsokára megjelenik az új légnemzedék, mely az ükörkolonc (*Lonicera xylosteum*) nevű bokor piros boggyóira rakja petéit s az ezekből kikelő nyüvek e boggyókban fejlődnek ki. Áttelelés — mint már előbb olvastuk — a földben báb alakban történik.

Mindezeknek ismeretével a védelem legegyszerűbb eszközének, a cseresznyefák talajának aláforgatása s így a bábok lefojtása kínálkozik.

Cseresznyeszüret után azonnal forgassuk le a fa alját a korona terjedelmében s azután tiporjuk le, hogy a nyári nemzedék legyei a földből kijutni ne tudjanak. Összel — a téli nedvesség felfogása végett — csak lazítsuk meg a cseresznyefák alatti

Szétszedve Munkában

Legújabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyunélküli
gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, megszélesre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró,
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

földet, de ne forgassuk megint vissza, mert a báboknak némelyike elhever a következő tavaszig.

Borpiaci árak, terméskilátások

A legutóbbi két hét alatt nagy mennyiségű bort vásároltak össze a kereskedők. Különösen a jobb óborok már nagyon is fogytán vannak. Most a nyári melegben az italmérők inkább az állóképesebb, kezelt óborokat tartják, mert azok nem pimpósodnak meg oly könnyen, mint a fiatalabb borok. Az árak szépen tartják magukat, sőt az alacsonyabbfokú borok ára még pár tized fillérrel emelkedett is Mallinganfokként. A mai irányár: 9—10 fokos 6- vagy újbortnál literenként 30—32 fillér. Az erősebb fajboroknál és kistermelői vegyes boroknál szeszfokként 3 fillértől 3.3 fillér.

A belföldi fogyasztás eléggé élénk. Budapesten öröndetesen megindultak az építkezések, vidéken viszont az aratási borokat kapják az aratómunkások, mivel a pálinka jóval drágább, mint a bor.

A nehezebb uradalmi fajborok literenként 40—60 fillér közötti árakon kelnek.

Az ország legtöbb vidékéről olyan jelentések futnak be, hogy bár a szőlők szépen hajtának, a lombzat fejlődik, mégis az utánhajtásokon igen kevés a fürt. Heves-megyében mutatkozik meg a legkedvezőbb terméskilátás, emiatt egyes kis cégek indokolatlanul alacsony árakon kínálnak borokat szerte az országban, amely tevékenység egyáltalában nem segíti elő a hatalmas fagykárokat szenvedett bortermelők országos érdekeit.

Gyümölcs-pálinka napról-napra kevesebb van. Utánfőzetés alig történik. A meglévő készletek drágulnak. A *törköly-pálinkák*ért hl-fokként 3.40 pengőzt kérnek és fizetnek is. *Nyári szilvortium* ára 4.20, *kék őszilvortium*é 5.20 pengő. A rossz gyümölcstermés folytán a pálinkaárak további szilárdulása várható.

Irsai M. József

Kifogástalan tisztaságu tejet

csak úgy kapunk, ha szigorúan ügyelünk a tehénistálló levegőjének tisztaságára. Az ajtók és ablakok kinyitását, azaz a szellőztetést tehát ne hanyagoljuk el! Fejés alatt vagy közvetlen előtte ne hordjunk szénát a jászolba és különösen ne seperjünk, mert a felszálló por igen gazdag baktériumokban és ebből sok bejutna a tejbe is.

Nagyon fontos a tehén szőrzetének tisztántartása is. A tehénről lekefált piszok 1 grammja 200 millió baktériumot is tartalmazhat és ezek a tejben a legjobb életfeltételüket találják. Hogy a tehén farkának állandó csapkodásával szennyező anyagot ne hullasson a fejősajtárba, legjobb lesz fejéskor a tehén farkát a csánkhoz kötni.

Fejés előtt el ne mulasszuk kezünket és alsókarunkat szappannal alaposan lemosni. Ezt tegyük meg akkor is, ha kezünk tisztának látszana. Az ilyen látszólag tiszta kezét csak gyítóval kell megneézni s akkor elszőrnyüködünk, hogy milyen különböző szennyezőanyagok juthatnak a tejbe, ha a fejő egyén a kézmosást elmulasztja.

A tiszta fejés ellen legsúlyosabban vét az, ki nem tisztogatja a fejés előtt a tőgyet és ennek környékét. A tőgy szennyezettsége nagyon gyakori, mert hiszen az állásában fekvő tehének tőgye nem ritkán a bélsárba, de legalább is a szennyes alomszalmára jut, a poros uton haladó tehén pedig a lábaival ver port, mely legközelebbi uton a tőgyre rakódik. Ezért vétkes könnyelműség lenne fejés előtt a tőgy megmosását és utána száraz ruhával való letörölését elmulasztani. A lemosás egymagában nem elegendő, mert így még megtörténhetik, hogy a mosóvíz felold bizonyos szennyező anyagokat és piszkos cseppek formájában bevezeti a fejősajtárba. A mosás után tehát okvetlenül töröljük le a tőgyet és a csecsbimbókat száraz ruhával.

Ha e kényes tisztasággal fejt tejet még meg is szűrjük és alaposan lehűtjük, akkor nem kell félnünk a tejhibáktól.

Apró jótanácsok

A káposztaföldre tanácsos mészpórt szórni, mert a káposzta a meszet szereti s ez a káposztahernyótól és a cserebogárpajortól is megvédi az ültetvényt. Fél kat. holdra 50 kiló mészpórt kiszórása nagyon helyes dolog.

A retek és a káposzta fiatal palántáit pusztító földibolha ellen, ha a növények még fiatalok, nikotinos permetezéssel védekezhetünk. 100 liter vízre 150 gramm nikotint és 1 kg. káliszappant számíthatunk. Ezt az oldatot a nap meleg óráiban permetezzük a megtámadott növényekre.

PÁSZTORTÚZ

A falu vigyázzon
gyermekreire!

Itt Pest egyik közeli nem-földműves falujában lakom. Vegyes összetételű, vegyes foglalkozású, mindenfelől összehajló lakossága. Az állandóság, az összetartás, a hagyományok megbecsülése és ápolása hiányoznak belőle. Ugynevezett „modern” falu. A kész fogyasztója. Szokásaiban, viseletében, erkölcsében, táncában, nótázásában a pesti idegenektől beplántált, idegenből hozott, csempészett káros, kóros silány, nemzetközi divatoknak teljes majmolója. Kevés munkával urizálni, az előtérbe tolakodottan mennél többet szerepelni, a percek, az órák virágait léhán, mértéktelenül szakgatni, a nemzeti fájdalmakból, győtrődésekből, lemondásokból, a közös kemény feladatokból legkevesebbet vállalni, annál többet szórakozni, divatozni: az átlagiaknak, ez a főbb jelszavuk és célkitűzésük.

Errefelé esik az ugynevezett „baraktelep” is. Az állami lakótelep! Ebben a nyomortanyában már a cicomás ruha sem fedi, a nők orcájára kent mérges festék sem kendőzi a test, a lélek lezüllöttségét. „Leprás” telepek nevezhetnénk el. A pesti csörtető vad élet kihagyta, elhasznált, kapcaronggyá taposott ember-szeméjét megtört, céltalan életükkel ide söprik ki, hogy a büzőlőg trágya-dombban a kártékony, szapora „lóférgék”-nek a nemzeti veteményés-, a nemzeti gyümölcsöskert rovására menő elősdi sorsban tengődjenek!

Pedig annakidején ezeknek a számalomraméltó páriáknak, egy jórésze is a falu egészségét, tisztaságát, munkaszeretét és szüziességét felhozta ifju testében és lelkében. Am a mindent önzőn kihasználó szipolyoknak, a „cubringer” és „kuppler” adom-veszem elbánásnak, egy garázda és nemzetközi erkölcsű felfogás, egyedül magát néző és imádtató fajiságnak védtelen rabjává, áldozatjává, végül a könyörtelen utcára rugott rongyos férgesív aljasultak a büzőlő pesti éjszakáknak minden jobbérzést kiperzselő pokoltüzi rejtelmes leplei alatt. A legszörnyűbb sors az, mikor egy nemes nemzetnek a gyermekei ilyen lerárossorsba jutnak!

Azért mondom, hogy a falu vigyázzon a gyermekeire! A már elszakadtakat sem tagadja meg! Hiszem is, hogy a készülő családvédelmi törvényekben, ha már a társadalom tehetetlen, nem egy szó esik, nem egy intézkedés történik a pesti nemzetrontó „cubringer” és „kuppler” adom-veszem garázda elbánások megfékezéséről s az egyedül magát néző és imádtató idegen fajiság fenevadjainak vasketrecbe szorításáról is! Itt lépésről-lépésre kell visszahódítanunk mindent!

MÓRICZ PÁL

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Találmányok,
gépek a konyhán

Igaz, hogy a mai nehéz viszonyok között sokszor egy-egy eltörtött pohár, kilyukadt fazék utánpótlása is nehézségbe ütközik, mindazonáltal ne várjuk meg, míg a konyhán minden tönkremegy és használhatatlanná válik, hanem igyekezzünk legalább a meglévő készletet egyensúlyban tartani és időnként valamivel felfrissíteni.

A technika fejlődésével ma már igen sok ötletes találmány, kisebb-nagyobb konyhagép van forgalomban, amelyek mind a háziasszony erejét, idejét vannak hivatva kímélni. Ha nem is áll módunkban megvenni ezeket, jó, ha megismerkedünk velük, abban a reményben, hogy adandó alkalommal talán mégis be tudunk szerezni közülük valamit.

Az olcsóbbfajta találmányok között, amelyek mindegyike fillérekért beszerezhető, van pl. a pogácsaszakgatásához hasonló *pereckinyomó*, továbbá *tojásválasztó*, amely a feltört tojást azonnal fehérjére és sárgájára osztja; üvegből készült *tojásfőző*, mellyel a héj nélküli tojást is meg lehet keményre, vagy lágyra főzni, *palacsintaforgató*, *vajadagoló*, *tortadiszító*, *nyomással forgatható habverő*, melynél a kéz nem fárad el; *tojásfejező*, amely lágy tojásnál a tojás felső részét egyetlen mozdulattal szépen leskalpolja és *tejkifutás ellen védő* csigamentes porcellánlapocskák, melyet, ha a tejeslábas aljára helyezünk, nem kell félni, hogy kifut a tej.

A főzőedények közül igen praktikusak az ugynevezett *ikerfőzőedények*, amelynél két, vagy három fazék oly ügyesen illik össze, hogy a takaréktűzhelyen csak egy lábasnak a helyét foglalják el s így egy lyukon egyszerre két-háromféle ételt lehet melegíteni. Ugyanezt a célt szolgálják az *étás-főzőedények*, amelyeknél a lábosok egymás fölé helyezhetők s egy főzőlyukon valamennyi melegen tartható.

Vannak ezenkívül tűzálló porcellánból készült *tálak*, *rántottasítók*, *tea-és kávéfőzők* és *melegítettó gyermektányérok*, amelyek belül üregek s ebbe az üregbe egy csövön át forró vizet öntünk, mely a tányéron levő ételt hosszabb ideig melegen tartja. Csecsemőknél, kisgyerekeknél, akik étkezés közben szeretnek eljátszozni, igen jó szolgálatot tesz, mert megakadályozza az étel elhülését. Betegeknek, hiányos vagy fájós fogaiknak viszont már *husaprózó evőeszer* áll rendelkezésükre, egy ügyes, zsebben is elhelyezhető kis szerszám, amelynek segítségével a hus a tányéron egész könnyedén

a legapróbb darabokra vágható.

Különböző körítések sütésére való a *fészeksütő*, amely drótnyélre szerelt két egymásba illő, szitaszövetű félgömbből áll. A külső félgömbbe burgonyaszleteket helyezünk és a belső félgömbbel összenyomva, forró zsirban pirosra sütjük, a fészek közepébe pedig zöldborsót, sárgarépát, stb.-t helyezünk. Ugyancsak különféle körítések elhelyezésére szolgál a *gombaforma*, amelyet palacsintatészta mártva, forró zsirban kisütünk s aztán megtöltjük.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Kalarábéleves. Egy kg kalarábét megtisztítva, csíkokra vágjuk, megsózzuk és kevés petrezselymes zsirban puhára pároljuk, majd esontlével felöntjük. Világos rántással, melybe kevés apróra vágott vereshagymát adunk, berántjuk a levest és tálaláskor egy kanál tejfölt adunk hozzá.

Berakott kel. Másfél kiló kelkáposztát cikkekre vágva leforrázunk és sós vízben puhára főzzük. Tűzálló tálat vajjal jól kikentünk, morzsával meghintjük és átszűrve belerakjuk a megfőtt kelt, leöntjük 3 deci tejföll, 1 deci tej és 1 kanál kelkáposztalé keverékével, a tetejét morzsával meghintjük, néhány darabka vajjal teszünk rá és sütőben megpírtjuk.

Rizsfelfújt. 18 deka rizst ¾ liter tejjel 3 deka cukor és kevés sóval fedő alatt megpárolunk. 3 tojássárgáját 12 deka cukorral és kevés citromhéjjal habosra keverünk, hozzáadjuk a kibűtött rizst, a 3 tojás felvert habját és egy kávéskanál lisztet. Kikent formában lassu tűznel megsütjük és málnaszörppel tálaljuk.

Egy kis beszélgetés a Népház előtt

H I R E K

Repülj... repülj...

Repülj... repülj már... derék Turul
madár,
Vidd el a hírünket messze... nap-
keletre
Csaba vezérnek. Ki a jelünkre vár...
Mondd meg... mondd meg, hogy le-
gyen kész a tetre!

Mondd meg, hogy szívünk büszke még
és bátor!

S mondd el azt is néki, hogy már so-
kan vagyunk...

De jöjjön... jöjjön... mielőtt le-
szálna

Utolsó, fényes, szép hajnalcsillagunk.

BAJTHAY MIHÁLY

Nincsen árvább...

Nincsen árvább fű az árva csalánnál,
Nincsen árvább kislány az én babám-
nál.

Nincs tán árvább virág se a világon,
Mint az én egyetlen gyöngyvirá-
gom.

Árva, mert nem szabad néki szeretni,
Nem szabad a szemét sem réám vetni.
Meg van tiltva, hogy a szíve dobog-
jon.

Szeme, hogy rám névessen s moso-
lyogjon.

Hej, de vajjon meg lehet-e tiltani
A virágnak, hogy nem szabad nyílani?
Ne viritson, illatát ne szórja szét,
Ha rámosolyog a napsugaras ég?...

OZORÓCZKY FERENC
(Mátraszöllös)

Öreg számadónak...

Öreg számadónak
Vagyok a bojtárja.
A Mari lányának
Titokba' babája.

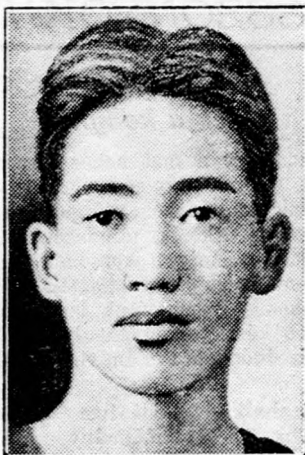
Nem adja én hozzám,
Számadó a lányát,
Míg ki nem szógálom
Katonáék sorját...

Titokban, ezernyi
Csókot adok néki;
Ne kelljen más csókja,
Eszteideig néki.

Ha megszabadulok,
Lakzizunk egy nagyot.
Levágunk öt ürüt,
Beverjük a csapat.

Azután én leszek
Az Ur számadója.
Apósomnak pedig
A kenyéradója.

CSEPPENTŐ IMRE
(Tiszabó)

Két méter és tiz centiméteres magasságot
ugrik át ez a fiatal japán atléta, név
szerint Hirosi Tamaka. Teljesítménye:
világrekord

Hóman Bálint kultuszminiszter
disz doktor. Junius hó 23-án fényes
ünnepség keretében avatták Hóman
Bálint dr. vallás- és közoktatásügyi
minisztert a bányamérnöki tudomá-
nyok tiszteletbeli disz doktorává a
budapesti Műegyetem dísztermében.
A József nádor Műszaki és Gazdaság-
tudományi Egyetem tanácsának ün-
nepi közgyűlésén megjelent Bornem-
iszta Géza kereskedelemügyi minisz-
ter, Fabinyi Tihámér dr. pénzügy-
miniszter a kormány részéről és Liber
Endre alpolgármester a székesfőváros
részéről. Finkey József dékán ismer-
tette Hóman Bálint dr. közoktatás-
ügyi miniszternek rendkívül értékes
tudományos munkásságát, majd Hó-
man Bálint dr. nagyvonalu beszédben
köszönte meg tiszteletbeli doktorrá-
avatását és hangsúlyozta, hogy tudós
és kulturpolitikus csak akkor érdemel
elismerést, ha tehetségét a korszerű
haladás szolgálatába állítja. A beszéd
után a fényes közönség szünni nem
akaró tapssal ünnepelte a Műegyetem
új disz doktorát. Rohringer Sándor
rektor záróbeszéde fejezte be az ün-
nepi disz közgyűlést.

Mussolini és egy életmentő magyar
diák. Balázs Péter, a balassagyarmati
reál gimnázium III. osztályának tanulója
mult év júniusában kimentett egy 8 éves
gyermeket az Ipoly folyóbl. A hirt an-
nakidején a budapesti lapok, majd az
olaszországi lapok is közölték. Balázs
Péter ugyanis Abbáziában született és az
abbáziai balilla-szervezet tagja volt.
Mussolini miniszterelnök felfigyelt a
fiatal magyar gimnázista hőstetterre és
legteljesebb megelégedését fejezte ki a
fiu hősiességéért. Balázs Péter
levélben azt a kívánságát fejezte ki,
hogy szeretné magát továbbképezni az
olasz nyelvben. Mussolini miniszterelnök
erre két olasznyelvű könyvet küldött a
kis magyar gimnázistának. Ezenkívül
Balázs Pétert a jövő hónapban egy olasz
tengeri táborba küldik azzal a kétszáz
magyar középiskolás tanulóval együtt,
kik egy hónapig az olasz kormány ven-
dégei lesznek.

Mezőhegyes százötvenéves évfor-
dulója. Mezőhegyes alapításának
százötvenedik évfordulója alkalmából
a ménesintézet junius hó 23-án, vas-
árnap, nagyarányú ünnepséget ren-
dezett, amelynek keretében az OMGE
lötenyésztési bizottsága ünnepi ülést
tartott. Az ülésen Geiszt Gyula elnök
meleg szavakkal üdvözölte a megjelent
földmivvelésügyi minisztert, majd Dé-
vényi János ménesparancsnok ismer-
tette a mezőhegyesi ménes történetét
és a mezőhegyesi főfajták kialakulá-
sát. Batta Pál, az OMGE titkára,
Mezőhegyesnek Magyarország állat-
tenyésztésére gyakorolt kedvező hatá-
sáról nyújtott tájékoztatást. Darányi
Kálmán dr. földmivvelésügyi miniszter
nagy hatást keltő beszédében meg-
emlékezett Mezőhegyes közérdekű jel-
legéről és hivatásáról. Purgly Emil
ny. földmivvelésügyi miniszter bizto-
sította a földmivvelésügyi minisztert a
gazdátársadalom osztatlan bizalmáról
és ragaszkodásáról. Fáy István fő-
ispán Mezőhegyes és az OMGE veze-
tőségét üdvözölte. Az ünnepséget kö-
vetően Darányi Kálmán földmivvelés-
ügyi miniszter megtekintette a méne-
seket

Szerelmi dráma motorkerékpáron.
Nagy feltűnést keltő kettős szerelmi
dráma játszódott le legutóbb a megszá-
llott Versec város határában az ország-
uton. Vargha Ferenc 22 éves verseci
mérnök hosszabb ideig udvarolt Szek-
csán Annának, egy verseci állatorvos
leányának. Az utóbbi napokban a fiatal-
lók között elhűgeült a viszony. A leány
egyik napon arra kérte a mérnököt, hogy
rendezzenek motorkerékpáros kirándu-
lást. A mérnök el is vitte a leányt, aki
a kerékpár hátsó ülésén foglalt helyet.
Teljes menetsellességgel rohogott az or-
száguton a gépkocsi s eközben a leány
hátról fejbeltette a mérnököt, aki hol-
tan bukott a kormányra. A következő
pillanatban a saját fejébe röpítette a go-
lyát s ez a lövés is halálos volt. Közben
a rohogó motor nekiment egy kilométer-
kőnek és az árokba zuhant.

Filléres gyorsok

A MÁV igazgatósága június 29-én,
szombaton és június 30-án, vasárnap,
az alábbi ünnepi, illetőleg filléres
gyorsvonatokat indítja:

Junius 29-én, szombaton: 1. Buda-
pestről Kiskunfélegyházára. A menet-
tértyi jegy ára 2.90 pengő. 2. Győrből
Kőszegre. A menettértyi jegy ára 3.10
pengő. Pápáról és Celldömölkről 2
pengő. 3. Komlóról Siófokra. A men-
tértyi jegy ára 3.30 pengő. 4.
Pécs—Szigetvárról Kaposvárra. A
menettértyi jegy ára 2 pengő. Sziget-
várról 1.30 pengő. 5. Szombathely—
Nagykanizsáról Kaposvárra. A men-
tértyi jegy ára Szombathelyről 4.50
pengő, Nagykanizsáról 2.20 pengő. 6.
Baja—Bátaszékről Kaposvárra. A
menettértyi jegy ára 2.90 pengő.

Junius 30-án, vasárnap: Budapest
keleti pu.—Kaposvárra. A menettértyi
jegy ára 4.30 pengő.

Emlékművet kaptak a világháboruban elpusztult lovak. Június hó 16-án leplezték le a budapesti Ferenc József lovasági lakatya udvarán a háboruban elpusztult lovak emlékművét. A leplezési ünnepségen megjelentek a nemzetközi lovasmérkőzésen résztvevő külföldi lovasok, vitéz nagybányai Horthy István ny. lovassági tábornok, Lenz Albin ny. altábornagy, bárciházi Bárczy István államtitkár és még sokan mások. Az ünnepi beszédet vitéz Tótvárady-Asbóth István ny. altábornagy mondotta. Elmondotta, hogy az emlékművet vitéz nagybányai Horthy István kezdeményezésére a főváros vezetőségének megértő támogatása révén állították fel. A szép bronzló leplezése után némán tisztelegtek a közönség az emlékek előtt, amelynek lábaihoz Tótvárady-Asbóth altábornagy virágcsokrot helyezett. Némethy Károly dr. tanácsnok vette át kegyeletes szavakkal a főváros gondozásába az emlékművet. Ezután megkapó jelenet következett: a huszárvezető lovat vonattak el kézen vezetve az emlékmű elé.

Hock János kegyelmet kapott. Hock Jánost a bíróság annakidején jogerősen egy évi börtönrre ítélte. Tavaly novemberben kezdte meg a büntetés kitöltését. A védője több kegyelmi kérvényt nyújtott be a kabinettirodába és június hó 19-én, a Kormányzó Ur születésnapján közölte a fogház igazgatója Hock Jánossal, hogy kegyelmet kapott. Hock János nyomban összecsomagolta holmiját és kora délután elhagyta a gyűjtőfogházat. Öccsénél, Hock Lászlónál, a Nép-szálló igazgatójánál szállt meg.

Három gyermek halálát okozta egy pesztonka gondatlansága. Háromas gyermektragédia történt a legutóbb Ujszentirán községben. Nitz Fülöp gazda és felesége eltávoztak hazulról és három apró gyermeküket egy 16 éves pesztonka őrzetere bízta. A pesztonka magukra hagyta az apróságokat a nádfüdéses házban. Mint a csendőrség megállapította, a pesztonka légyottra ment s ezalatt a takaréktűz helyből kipattant szikra felgyújtotta a lakást. A gyermekek, akik közül a legidősebb ötéves, a legkisebb nyolchónapos volt, a porig hamvadt házban szönné égtek.

Eltűnt egy hold fokhagymatermés. Szokatlan följelentés érkezett az elmúlt héten a vámosgyörki csendőrséghez. A följelentés Agócs András kispapja tette, akinek Vámosgyörk és Jászárokszállás között elterülő birtokáról ismeretlen tettesek egy teljes hold fokhagymatermését kiszétkélték és elvitték.

Halálos zuhanás a beomlott padlásról. Szokatlan tragédia történt a közelmúltban Sopronban, Sipos József kályhámester Szhnház-utcai lakásán. A 31 éves kályhámester valami csekélység miatt összeveszett a feleségével és azután felindultan eltávozott lakásáról. Amikor lehiggadt, éjszaka hazatért. Minthogy azonban nem tudott bejutni a bezárt lakásba, felment a padlásra és ott akart lepihenni. Eközben a padlás beomlott és Sipos bezuhant felesége hálószobájába. Az esés következtében nyakcsigolyáját törte és szörnyethalt.

A világháboruban elpusztult lovak emlékműve

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1911-ben életbiztosítást kötöttem. A biztosítási kötvényt felértékelés végett 1934 októberében nem jelenttem be s így a biztosító intézet nem fogadta el a kötvényt 1935 április havában, amikor kifizetésnek kellett volna történnie. Mit tehetek? (Sz. J., Vállaj). — **Felelet:** Nem adhatunk más tanácsot, csak azt, hogy kérje a biztosító intézetek felügyelő hatóságától (pénzügyminisztérium, Budapest, I. Szenttháromság-tér 5.) a pótlólagos felvételt, egyben igazolja, hogy miért nem jelentette be. Talán elfogadják.

Kérdés: Inségmunka keretében követ fejeltünk egy kavicsbányában. A fejléstől 1.20 P járt volna nekünk, vagyis az összes kifejelt köert 84,56 P. Mi azonban körülbelül 13 pengővel kevesebbet kaptunk. Hol kérhetjük a különbözetet? (7242. előfizető, Bakonykoppány). — **Felelet:** Nem írta meg, hogy állami, vagy városi inségmunka keretében végezték-e a köfélést és hogy az utbiztos állami vagy városi közeg volt. Annyl tanácsot azonban már most is adhatunk, hogy állapítsák meg pontosan, mennyi követ bányásztak ki és ha a kifizetett összeg nem felel meg, csak akkor forduljanak a pénzt kiutaló utbiztos feljebbvalójához.

Kérdés: Ingatlanom 600 pengő értékű kis ház, mégis 300 pengő rabtartási költséget akarnak rajtam behajtani. Köteles vagyok-e ezt megfizetni? (I., Alpár). — **Felelet:** Akinek ingatlana van, az a rabtartási költséget köteles megfizetni. Ha azonban annak megfizetése az illető teljes anyagi romlását idézné elő, akkor a rabtartási díj megfizetése ellen felterjesztéssel élhet a községi előjáróság útján a pénzügyminiszterhez. Ebben a felterjesztésben elő kell adni, hogyha a fizetésre kötelezett házat a rabtartási költségek fejében el kellene árverezni, akkor az annak teljes anyagi romlását idézné elő, eltartásáról pedig a községnek kellene

gondoskodni. A pénzügyminiszter az ilyen felterjesztéseknek rendszerint helyt ad.

Kérdés: 1925-ben vettem egy hold rétet egy légrádi (jelenleg Jugoszlávia) gazdától, aki azt már több, mint negyven éve használta, mint saját birtokát. Arról, hogy az a föld az övé, bekebelezési végzése nincsen. Az adás-vételről nekem sincsen bekebelezési végzésem, csak egy szerződés. A terület a trianoni békeszerződés előtt Légrad községhez, Magyarországhoz tartozott. A trianoni békekötés után Légradot Jugoszláviához csatolták, azonban az a része a községnek, ahol az én általam megvásárolt föld feküdt, magyar területen maradt. Minthogy azok a földek, amelyek azelőtt Légrad községhez tartoztak, de jelenleg magyar területen fekszenek, részben az önkormányzati testületek körpótlási vagyonaéhoz csatoltattak, az én földemet is el akarják venni, mert telekkönyvi bekebelezésem a vételtől nincsen. Jogos-e ez vagy nem? (D. T. Gy., Murakeresztur). — **Felelet:** Ha Ön a földet tényleg megvette, akkor nem jogos. Forduljon sürgősen az illetékes telekkönyvi hivatalhoz és kérje a tulajdonjog rendezését. Ha a telekkönyvi hivatalnál akadályok lennének, írja bele a kérvénybe, hogy kétség esetén forduljon a telekkönyvi hivatal a m. kir. igazságügyminisztérium telekkönyvi és magánjogi osztályához, ahol a szükséges utasításokat majd megadják a telekkönyvnek.

Kérdés: Tartozik az adóügyi jegyző, de nem akar fizetni, bár többször felszólítottam, hogy fizessen. Hová forduljak? (H. Gy., Sz.). — **Felelet:** Ha a tartozást bizonyítani tudja, perelje le. A leggyeszebben úgy intézheti el panaszát, ha a járásbírósnál felkeresi a panaszíródat és ott panaszát a jegyző felveszi és per megindításához szükséges utbaigazításokat megadja. Ha nagyobb összegről van szó, akkor tanácsos ügyvédhez fordulni.

Kérdés: 414.000/1933. M. E. sz. rendelet értelmében van-e jogom kőnyi a felzárkózott teher törlesztés olyan birtokról, amelyet évekkel ezelőtt készpénzzel megvettem s az eladó ezidőszereint védett birtokos? Hová kell a kérvényt benyújtani és mennyi bélyeg kell rá? Milyen indokolást kell a kérvényre írni? (P. K., Tiszassüly). — **Felelet:** Ha a bejegyzés 1932. évi március hó 31-ike után történt, akkor beperelheti a bíróságnál és az ítélet alapján kérheti majd a telekkönyvnel a telekkönyvi kiigazítását. A keresetre törvénykezési bélyeget kell ragasztani az összeg nagyságától függően.

Kérdés: Szőlőm mellett egy erdő húzódik. Hány méter távolságra kell nekem az erdőt megtűrnöm? (R. F., Kecel). — **Felelet:** Hegyközségekben, szőlőskertekben a szomszédos szőlőtől az erdőnek legalább 7 méterre kell lennie.

Kérdés: 1. Apám végrendeletében mostohaanyámnak hagyta a fél házat és 4000 négyzetgölg szántót, a ház másik felét és 9000 négyzetgölg földet a gazdasági felszereléssel nekem hagyta. A végrendelet az özvegynek csak az egész ház hasznélvezetét hagyja, a nekem hagyott ingatlanról említést nem tesz. Van-e joga az özvegynek az egész ingatlan hasznélvezetéhez? 2. Szálok, ponyvák a gazdasági felszereléshez tartoznak-e vagy a házhoz? (2008. sz. előfizető, Magyarakeresztur). — **Felelet:** 1. Az özvegynek csak abban az esetben van joga az összes ingatlan hasznélvezetéhez, ha a hagyományozott birtoknak a jövedelme megélhetését biztosítani nem tudná. 2. Igen, a gazdasági felszereléshez tartoznak.

Ajándk
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

Kérdés: *Megecetesedett hordómot hogyan tudom megjavítani? Szabad-e ilyenkor gyümölcsfákat nyesni?* (Özv. Bruska Sándorné, Diszel.) — **Felelet:** Forrázza ki a hordót 2 százalékos szóddal vízzel, utána öblítse ki, ezt a forrázást két-háromszor ismételje meg, végül pedig hagyja a hideg vízzel megtöltött hordót néhány napig állani. Utána ismét öblítse ki. Ha az ecetes szag még így sem távozna le, fenekeltesse ki a hordót egy kádárral és hordómosó kefével jól surolja ki szóddal vízzel, majd hideg vízzel ismét öblítse. A gyümölcsfákat — melyek fagykárt szenvedtek — most, június végén, amikor a rügyek fejlődése jól látható, ajánlatos a legmagasabban fekvő ama hajtásra visszametszeni, melyen a fagy hatása már nem látszik.

Kérdés: *Saját termésű korl. borkimérem van. Mennyi fogyasztási adót kell fizetnem a saját fogyasztás, mennyit az eladott bor után?* (Kiss László, Tiszaroff.) — **Felelet:** A saját maga és családja által elfogyasztott bor után, melynek mennyiségét az ottani adóhivatal állapíthatja meg, a közszégi fogyasztási adó felét kell fizetnie. Ha ott például az adó 7 fillér, úgy 3.5 fillért literenként. Viszont az eladott bor után a hivatalosan megállapított literenként 7 vagy kisebb helyeken 6 fillért kell fizetnie.

Kérdés: *Kelle-e az ősszel ültetett gyümölcsfát nyáron öntözni?* (Ozorbécky Ferenc, Mátraszöllős.) — **Felelet:** Mindenféle gyümölcsfa hálás érte, ha a nyári szárazság idején öntözzük. Az őszi ültetési fák inkább nélkülözhetik ezt, mint a tavasziak.

Kérdés: *Mivel védekezzem a kozsmétebokokok lisztharthatbetegsége ellen?* (W. M., Szücsi.) — **Felelet:** Kozsmétebokok lisztharthatja esetén legjobb orvosszer a rézkénporral való porozás, melyet a szükség szerint meg kell ismételn. Sikeresen alkalmazható a 1/2–1%-os szulfaroldattal való permetezés is. A betegséget egy gombafaj okozza.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. G. és I., **Geneshápuszta.** Közlünk belőlük. — **Ifj. K. Gy.** Beküldött verseiből jövő héten közlünk. Sz. E. ur címe: **Badacsony—Lábdihely, Zala-mezye.** — **T. I., Csepel.** Verse jó: a közlendők közé soroltuk. — **R. A., Almáskeresztúr.** Rejtvénye jó. Közlöni fogjuk. — **T. A.-né, Kecel.** Rejtvényeiből válogatunk és közlünk. — **Ifj. Cs. I., Mány.** Jó vers: legközelebb jön. — **K. F. I., Kőtelek.** Közlésre egyik sem alkalmas, kezdetleges, fogyatékos próbálgatások. Sokat olvasni, mielőtt verset írának! — **Ifj. Sz. J., Pótréte.** Más verset kérünk, ez formailag nem tökéletes. — **B. J., Kocs.** A „Bucus” című verse újszerű és jó. — **Ifj. H. K., Parrag.** Leventestevével buzdítására közzé fogjuk tenni a verset. — **M. I., Lenti.** A rajzok különösebb készségről nem tanuszkodnak.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 június hó 25-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 39.5 fillér; kétkoronás 79 fillér; ötkoronás 2 pengő 19 fillér; régi egyforintos pengő 1.08 fillér.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése színtel.

Szinezüst kilogrammja: 103 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, június hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Kistelek, Pilis. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kutas.

Hétfő, július hó 1-én. Ló-, marha- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Gödöllő, Halászi, Jászládány, Kálóz, Mándok, Nyiregyháza, Pécs, Sátoraljaúj hely. — **Állatvásár:** Emőd, Sárvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Balatonpilis, Bodajk, Lepsény, Nova, Ozora, Somogyárd, Szentpéterur. — **Marha- és kirakodóvásár:** Und. — **Marha- és kirakodóvásár:** Hosszuperesztig. — **Lóvásár:** Sopron.

Kedd, július hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Pápa, Sümeg. — **Állatvásár:** Szikszó. — **Marha- és kirakodóvásár:** Vásárosmiske.

Szerda, július hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Pápa, Tótvázysony. — **Állatvásár:** Jánosháza, Miskolc. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Ivánegerszeg, Kaposvár.

T R É F Á K

Szép kis ígérlet

Kovács elmegy egyik legnehezebb adósához, Molnárhoz és felháborodva mondja neki:

— Kérem, Molnár ur, ez mégsem járja. Vegye tudomásul, hogy én nem vagyok hajlandó többé a város tulsó végéről hetente kétszer idekutyagolni magához a pénzemért.

— Hát kérem, Kovács ur, — feleli Molnár — fizetni egyelőre nem tudok, de ígérem, hogy *nemsokára a maga lakása közelébe jövök lakni.*

Csak tapintatosan

Móricka bemege a mamájához és így szól:

— Mama, te azt mondtad, hogy az a váza, amit a szekrénybe tettél, nemzedékek óta van már a család tulajdonában.

— Ugy van, Móricka.

— Nos hát, vedd tudomásul, hogy *azt a vázát a legijább nemzedék eltorlta.*

Az igazi barométer

Szikár ur hazajön, letesz egy csomagot az asztalra és így szól a feleségéhez:

— Fiam, vettem egy barométert.

— Egy barométert? — hűledezik az asszony — minek neked egy barométer?

— Hogy megtudjam, lesz-e eső?

— Te tékozol, te pénzposzkoló, ahhoz neked egy drága barométer kell? *Hát nincs ott neked a te régi jó reumád?*

Furcsa gyász

Meghalt Kohn és amikor temették, rettenetesen sirt a felesége. Hol a jobb szomszédjához, hol a bal szomszédjához fordulva mondta:

— Jaj, jaj, kedves uram, jaj, jaj, kedves jó uram, *a jó Isten tudja,*

lesz-e még egyszer olyan jó uram, mint te voltál?

Az évszak

Egyik balatonmenti fürdőhely népiszkolájában a tanító ur az évszakokat magyarázza. Sorra elmondja, hogy miről lehet az ősz, a telet és a tavaszt megismerni, aztán felteszi a kérdést:

— Na, gyerekek, ki tudná most megmondani, hogy miről lehet megismerni a nyarat?

A kis Jóska feltartja az ujját.

— Halljuk, Jóska!

— A nyarat onnan lehet megismerni, — mondja Jóska — hogy a *fürdővendégek a sétátéren megszaporodnak*

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. z . g . r . t . z . p . z . h
. m . g . a . t . á . ú . y . ó

(Beküldte Weisz Ádám Szentlászlóról.)

2. Szórejtvény.

10 nem savanyu
(é = e)

(Beküldte Kovács János Délegyházáról.)

3. Szórejtvény.

ARA BILINCS
l = t

(Beküldte Major Bálint Bősárkányból.)

4. Szórejtvény.

Görbe D
(e = i) **NÁ**

(Beküldte V. Balogh László Dögérlől.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 30-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül oktetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkészező megfejtők nevét nincs módunkban közzétenni.

A 24-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Hazádnak rendületlenül.** 2. Szórejtvény: **Szerzetes.** 3. Szórejtvény: **Tartalom.** 4. Szórejtvény: **Elnémult harangok.**

Megfejtették: Lőrinc Imre, Ozorbécky Ferenc, Németh Mancsi, Rácz Mihály, Nagy Gábor, Takács István, Kovács Sándor, Günther Anna, Szűcs Ferenc, Tóth János, Magyar János, Mézes Éva, Kerekes András, Wolf Márton, Takács Andrásné és Radnai Antal.

Jutalomkényvet nyertek: Ozorbécky Mihály (Mátraszöllős) és Wolf Márton (Miskolc).

A 25-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

SZEGÉNY EMBER GAZDAG VÁROSBAN

19 Regény ★ Írta: Számadó Ernő

— Isten áldjon meg fiam — voltak utolsó szavai. Azután még egy napig vergődött, haldoklott, fogcsikorgatva ette, rágta saját kezét... Azután mennem kellett egy kocsi után. Egy kocsi után. Istenem, Istenem, mért hagyta el engem...

Nem tudom, hogy kerültem haza. Azaz dehogyan haza. Hol volt már az én hazám? A mostohám már idegen asszonyok felett tartott szemlét és a következő rövid időn belül már szerenádót adatott fiatal leányoknak. Magam maradtam kinzottan, összetörten, vigasztaló szó nélkül. Erzsike szegény halálán volt. Viaszfehéren feküdt a csikos cihák között. Suttogott még, lázasan, a tüdőbajosok piros arcával és csillogó szemével. Elbucsuztam tőle is. El kellett bucsuznom. Engem várt a nyomor gyilkos városa, várt vissza a külváros halál-sikátora, a kémények marcangoló, füsthányó árnyéka, a nyirkos pince-mély, a dologház, az utcaszéle... Igen, én költőnek születtem Magyarországon.

Vissza vergődtem hát Turi-mamák jóvoltából Pestre. Örömmre egy földimmel, Püsky Sándorral verődtem össze. Ő biztatott s vigasztalt. Az ő anyja is meghalt. Árva ő is. De jó az Isten. És amit előre kirendelt, azt bölcsen rendelte és annak meg kell történnie. Méltatlan szenvedést a sors csak magas, nagy lelkeknek ad... Így az ő protestáns fatalizmusa, végzetben való megnyugvása és a lelkemben soha ki nem alvó remény felverték bennem az élet lázas hitét. Beköltöztem Pestre. A Diák-szállóba. Itt már fedél alatt voltam, de csak fedél alatt. Paplan alatt nem lehettem, mert nem volt paplanom. Sem párnám. Ugy aludtam a csupaszi padlón. Később Fábián Ernővel vetett össze sorsom. A „Kis Újság” szépirodalmi szerkesztője volt annakidején. Elfogadott néhány versemet. Leköltözték. Még képet is rajzoltak egyik versemhez. Majd egy katolikus kis lap is adott két pengőt egyik versemért. Itt, ott kezdték elfogadni írásaimat. De már akkor beteg voltam, kimerült és rongyos. Alig vonszoltam magamat. Nem tudtam aludni, rémálmaim voltak, szörnyű viziúk gyötörték és valami ideges félelem vett rájtem erőt. Haragudtam mindenkire, félttem mindenkitől. Nyuszika Néni is megsértettem nagyon. Űtöttem, vertem, falhoz, földhöz, ami kezemügyébe került. Beszéltem, beszéltem és egyszer csak sejtelmem

sem volt miről beszéljek, mit akarok. Emlékezőtehetségem elhagyott. Szemem meghomályosodott és nem ismerem fel ismerőseimet. Szegény jó Aradi Szabó István, ő tanuja volt ezeknek a szörnyű napoknak. Az itt-ott kapott 2—5 pengőket nem nyujtottak komoly alapot az élethez, de viszont elégedetlenné és türelmetlenné tettek. Most már tisztán láttam, hogy tehetségem van, kell amit irok, de nem tudok komoly bázist teremteni magamnak. Meg is dicsérték erre is, arra is. A faluba vissza már nem volt ut. Itt élni, vagy meghalni kellett. Fábián Ernő végre szólt érdekemben a „Kis Újság”-nál, hogy riportokat is írnék. Egy dolog éppen kapóra jött. Alispánválasztás volt Gyulán. Leküldött a lap, hogy referáljak. Megesínáltam. Jó volt. És így tovább. Egyre többet kezdtek rólam beszélni. Végre a „Budai Szépművészeti Társaság”-gal megegyeztem az „Újsüetel kenyér” című könyvem kiadása iránt. Ez is megtörtént. Most már írtak rólam a lapok. A cél, a szent cél hát közelebb jött. Noha többször nem ebédeltem, mint igen, legtöbbször népkonyhán, vagy diákmenzán. László Csaba fiatal jogász, egy bácskai nagyur fia, ki szerelmese volt a szépnek, sokszor meghívott asztalához. Értelmes, józan ember volt és a szélsőségig magyar. Ugy szökött meg Szerbiából, hol szerb katonának akarták elvinni.

Sok kedves emléke volt ennek az időnek. Rózsikára gondolok. Istenem, hol lehet szegényke! Többször feljött hozzánk, elkormányoztuk vele becsületes fehér szívet. Később, ami természetes is, Csaba felé hajlott a szíve. Mit volt mit tennem szegény poétának: szomorúan visszavonultam. Nem volt sem ruhám, sem pénzem s így hát Csabával kezdett eijárogatni Rózsika. Fájt valahogy a dolog, örölte önéretemet és az amugy is magaverő és szentimentális lelkivilágomat keservesen meghurcolta. De hát Istenem, szerelmes szívünk! Mit csináljon a szívével egy huszonhárom éves fiatal legényke? Hátha még az lírai költő. Dehát ez is elmúlt. Találkoztam később szegény Rózsikával. Kölcsön kért tőlem egy pengőt. Azt mondta férjhez ment s a férje nem dolgozik. Azután valamikor ismét előkerült. Sirt az utcán és koldult. Ismét valamennyi pénzt adtam neki. Nem válaszolt kérdéseimre, hanem egyszerűen elszaladt. Így végződött egy romantikus álom. Hja, az élet zord valami.

Én meg jártam egy budapesti újságnak szörnyű riportokat gyártani. Találtam ki borzalmas vérengzéseket, szörnyűbbnél szörnyűbb drámákat és tragédiákat. Most nyolc embert meggyilkolt egy embertelen bestia! A rendőrség nyomom van. Majd csapattal ugráltak ki a Liliom-utcán az elkecseregett cselédeleányok, majd emberirtó katasztrófákról, vasuti összeütközésekről, kamcsatkai földrengésekig mindenütt pusztítottam az emberiséget. Ma tíz halott, holnap tizenöt. Csupán helyszüke miatt közlünk kettőt. Soronkint fizették a honoráriumot, hát jó hosszúra kanyarítottam a rémhistoriákat. Rajzot is közöltek mellé. Még a régi dániosi rablógyilkos cigányok bűnpöréből visszamaradt klisékkel operáltunk. A siker nagy volt. Úgyes riporter voltam.

De minden tréfán kívül azonban össze kellett járnom az egész Peestkörnyéket hírekért. Többször került az utiköltés, mint a honorárium. Ide lyukadtam ki.

Ki-kijártam Kispestre egy kis kokszzedéssel meg miegyébbel gyarapítani a „gubát”.

Anyám hagyatékából kaptam néhány forintokat, mik elindítottak a cél utjára. A semmiből ugyszólván megteremtettük az ujaraszt mozgalmat. Nevem e mozgalom révén ismét előtérbe került. Leutaztam vidékre, Tiszántulra és megkezdtem a paraszt-ság tanítását és egy táborba tömörítését. Naiv, de dicső cselekedet volt az. Éjről-éjre, tanyákon, falvak mécs-füstös oduiban hirdettem, hogy elközelgett a mi országunk. Mezőgyánban elfogott a csendőrség. Büszkén mentem és mentem volna akár a vérpadra is. Hiszen én mondtam magamnak a kezdet kezdetén: ha visszafordulok, megölöm magam. És én ezt nagyon is komolyan mondtam. Átstem egy torturán s végtére csendőri kíséret mellett a falu határáig toloncoltak. Ott szélnek eresztettek Püsky Sándor öcsémmel együtt. Azt mondták, vissza se nézzünk. Ha a sarkadi főjegyző nincs, Isten tudja mi lett volna. Itt a magyar falvakon mindenkit kommunistának néznek. Biharugrán meg Szabó Pál barátom, a híres parasztíró, mentett meg. Ott is a csendőrség kezén voltunk. Mikor minden elsimult, Fejszész, az ugrai református pap, jött hozzám bocsánatot kérni. Magyarázkodott, hogy ne értem félre a dolgot. Amit velem elkövettek, azt nem a falu követte el. A falu szereti önt Számadó Ernő. A falu önre vár. A falu hálás, a falu nem hibás, ezerszer nem hibás. Ezt tudtam. És meg is bocsátottam. Szeretlek én téged, falu. Szeretlek én téged, magyar paraszt. És ha elfalaztak is idáig tőled, immár itt az idő...

(Folytatjuk)

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. JUNI. 30—JULI. 7.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VI. 30

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd; mondja Marcell Mihály dr. tb. kanonok. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet; prédikál H. Gaudy László dr. hitoktatási igazgató. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 13.40: „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek. 15: „Időszertű gazdasági tanácsadó”. Székács Elemér gazdasági főtanácsos előadása. 15.50: Zsebők Vilma és Rohmann Henrik hárfakettőse. 16.30: „Hunyadi hősmondák”. Bodor Aladár dr. előadása. 17: Országos Postászenekar. 18: „Utazás a napba.” Sztróky Kálmán előadása. 18.30: Bertha István szalonzenekara. 19.45: „Kapitalista a tanyán.” Mórícz Zsigmond előadása. 20.10: „Szépségkirálynő”. Operett három felvonásban. Irta Martos Ferenc és Szemes Andor. Zenéjét szerezte Paksy József. Az előadás után: Lakatos Flóris cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Hétfő VII. 1

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9: Semmelweis-emlékünnepe. 10: Hírek. 10.20: „Jó tanácsok torkosság és korhelység ellen 1764-ben.” (Felolvasás.) 10.45: „Az evezés és az egészség.” (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Rendőrzene- kar. Közben: Hírek, stb. 13.40—14.20: Ditrói Csily József zongorázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diák-félőrája: „Világrészek szétválasztása.” 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Nyári konyha.” Vizváry Mariska előadása. 17.30: Fatna Djelimeh (Bonkowska Ágnes) énekel. 18.10: „A strandolás.” Okolicsányi-Kuthy Dezső dr. előadása. 18.40: Pertis Jenő cigányzenekara. 19.35: Szün- mülelőadás a Studióból. „A spanyol ró- zsa.” Rádiójáték három felvonásban, előjátékkal. Irta Clementis Ervin. 21:

Hütter Pál gondolkázik 21.30: Hírek. 21.50: Bachmann József szalonzenekara. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: A IX. Keresztény Szövetségi Világkonferencia németnyelvű előadása. 23: Hangleme- zek. 00.05: Hírek.

Kedd 2

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.25: „A szeretet harcosai.” (Felolvasás.) 10.45: „Dívtos aprósá- gok” (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Csiki Benő cigányzenekara. 13.30: Szikla Adolf énekítőse. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Hol fürdőzzünk, hol nyaraljunk.” Benczur Gyula dr. egy- rk. tanár előadása. 17.30: Kalmár Re- zso—Balázs László szalonítóse. 18.20: „Séta a mai francia irodalomban.” He- vesi András előadása. 18.50: Dullein Klára hegedül. 19.30: „Hogyan él a hal a vízben.” Szilády Zoltán dr. előadása. 20: „Röptében Európa felett.” Zenés hanglemez-riport. 21.25: Hírek. 21.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23: Sárközi Gyula és Sárközi Béla ci- gányzenekara muzsikál, Fekete Pál éne- kel. 00.05: Hírek.

Szerda 3

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: Deák Ferenc első ta- lálkozása Ferenc Józseffel”. (Felolvasás.) 10.45: „Mindig legyen virág a kertben”. (Kertészeti tanácsok). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hang- lemezek. 13.30: Bacskák Erzsébet zong- orázik, Hidy Gyula Mária hegedül. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diák- félőrája: „A fogoly Kazinczy”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Budapesti Kamara kórus. 17.45: „A Mahabaráta”. Baktay Ervin dr. előadása India egyik hőskölte- ményéről. 18.15: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. 19.15: Gárdos Kornélia és Jávor Pál előadóstje. 20: A rádió külügyi negyedőrája. 20.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. 21.40: Hírek, stb. 22: Berend Endre jazz-zenekara. 23:

Csütörtök 4

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Vörösmarty tündérmeséje“. (Felolvasás). 10.45: Fürdés a szabadban“. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05: M. Nedelkovits Anna és Borókai Kálmán énekel. 13.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Terencsényi Waldapfel Imre dr. meséi. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Schöpflin Aladár beszél Tolnay Lajos regényeiről. 17.20: Zenekari hangverseny. 18.30: „A Balatonpart vár- és templomromjai“. Margittay Richard dr. előadása. 19: Első Zuglói Dalkör vegyeskara és a Kőbányai Vasmunkások Dalárdája. 20: Rátkai Márton előadástje. 21: Hírek és a „Rádió tárgysorsjáték“ ismertetése. 21.30: Horváth Gyula cigányzenekara. 22.30: Havi szemle angol nyelven. 22.50: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Péntek 5

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok.“ (Felolvasás.) 10.45: „Ifjúsági közlemények.“ (Felolvasás.) 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 13.40—14.20: Manneberg Rózsi és Sebestyén Sándor dr. zongora-gordonka számai. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfelőrája: „Hunfalvy János, földrajzíró.“ 16.45: Időjelzés, stb. 17: Közvetítés a Földregéstani Intézetből. 17.45: Hanglemezek. 18.30: Sportközlemények. 18.45: „Aki a lobogóra lép — halálfa.“ Kertész József előadása. 19.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 20.30: „Hogyan bánjunk az idegennel.“ Nagy Endre csevegése. 21: Némethy Ella énekel. 21.40: Hírek, stb. 22: Kurina Simi cigányzenekara. 23: Kóla József jazz-zenekara. Weygand Tibor énekszámáival. 00.05: Hírek.

Szombat 6

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Az első magyar re-

gényíró tragikus élete.“ (Felolvasás.)
10.45: A Fővárosi Képtárat ismerteti Kopp Jenő dr. 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangzó, stb. 12.05: A Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara. 13.30: Simenszky Valéria zongorázik, Zsögön Lenke énekel. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Filmcsevegés. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Mit üzen a rádió. 17.30: Háromy Imre magyar nótákat énekel. Kis-ér Veres Károly cigányzenekara. 18.30: „Egy nap egy szumatrai ültetvényen.“ Székely László előadása. 19: Hanglemezek. 20.05: „Rákóczi, Széchenyi, Kossuth.“ Hegedüs Lóránt előadása. 20.30: A Budapesti Hangverseny Zenekar előadásának közvetítése a margitszigeti Polo-színpadról. „Világíró a ligetben.“ Vidám hangjáték két részben. Irta Komor István és Innocent Ernő. Zenéjét szerezte és vezényel Polgár Tibor. 23: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, VI. 30., 12.40—13.50: Mándits jazz. 15—15.40: Cigányzene. 17.15: Előadás. 17.50—18.25: Ének, zongora. 18.35: Elbeszélés. 19.30—20.40: Katonazene. — **Hétfő, VII. 1., 17.35:** Előadás. 18.19: Hanglemezek. 19.05: Előadás. 19.40—21: Szalonzene. — **Kedd, VII. 2., 17.50:** Előadás. 18.25—18.50: Zongora. 18.55: Mezőgazdasági félóra. 19.35—20.35: Hangverseny. 20.40: Hírek. 21.05—22: Cigányzene. — **Szerda, VII. 3., 18—18.45:** Zongora. 18.50: Előadás. 19.20—20.20: Hanglemezek. 20.25: Előadás. — **Csütörtök, VII. 4., 18.35—21.05:** Hangverseny. 21.15—22.05: Hanglemezek. 22.10: Hírek. — **Péntek, VII. 5., 17.05—17.40:** Hanglemezek. 17.50: Előadás. 18.25—19.15: Jazz. 19.25: Vidám csevegés. 20—21.20: Szalonzene. 21.25: Hírek. — **Szombat, VII. 6., 18:** Előadás. 18.35—19: Cigányzene. 19.10: Mezőgazdasági félóra. 19.45—20.25: Ének, zongora. 20.30: Hírek. 21.30—22.20: Jazz.